

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Sreda, 21. novembar 2001.

Svedok Živorad Savić

Svedok Goran Lončarević

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.31 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Najavite Predmet, molim vas.

sekretar: *Predmet broj IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Gospodine Tanaskoviću, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT TANASKOVIĆ

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Saviću, dobro jutro.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Juče smo stali kod mog pitanja, vašeg odgovora, da ste, kad ste odlazili posle sa vozilom, sanitetskim, u Užice, posećivali gospodina Vasiljevića. Moje sledeće pitanje bi bilo, je l' vam poznato koliko je Vasiljević ostao u bolnici u Užicu, ili vam to nije poznato?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je ostao više od 30 dana.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: A, da li ste ga vi možda vratili tim sanitetskim vozilom iz bolnice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam. Ne sećam se kada se je vratio.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li ste i kroz koje vreme, viđali gospodina Vasiljevića u Višegradi?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Video sam ga nakon dva mjeseca, posle toga da je išao na nekim štakama, pomoćnim.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na jedno drugo pitanje. Da li se vi sjećate da je na taj dan, kada ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu u Užice, bio neki praznik?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bio je praznik zvani "Trojice", jer, ja sam pretežno i moj otac je vjernik. Tada se nosi u crkvu žito, to je kukuruz, pšenica i neko od povrća, koji, to što mi zovemo ... Pop očitava i to se daje ko ima stoku i tako se da ta, to je ta tradicija takva bila, mog oca i dede i još mi je otac bio živ i on je to nosio izjutra.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kako smo do sada čuli, Svetе Trojice su prvi, drugi i treći dan. Kog dana ste vi to išli u crkvu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nedelja. Prvi dan. Uvijek nedelja.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Jedno drugo pitanje da vam upitam, da li je vama poznata neka druga osoba pod imenom "Mitar"?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jeste, Mitar Knežević, zvani "Četnik". Tako su ga zvali u ratu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li opisati tog Mitra Kneževića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Omalen, istog je bio rasta kao i Mitar Vasiljević. Ovaj, nosio je bradu i jedno oko je imao falično, na jedno oko nije vido.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: To što kažete "falično", mislite to što ste dodali, da je bez oka?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: On je imao oko, ali nekako nije mogao da vidi na njega. Neko belo oko, kao oštećeno oko.

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Dobro, ja više nemam pitanja. Hvala, završio sam.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE : Hvala, časni Sude. Dobro jutro, gospodine Saviću. Zovem se Dermot Grum (Dermot Groome) i predstavljam Tužilaštvo. Postaviću vam nekoliko pitanja u vezi sa vašim svedočenjem. Čini mi sa da ste juče rekli da ste pre nego što ste počeli da vozite kola Hitne pomoći, bili običan vozač? Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, radio sam pre toga 10 godina privatno sa kamionom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada ste počeli da radite kao vozač hitne pomoći, da li ste prošli neku posebnu medicinsku obuku ili ste, jednostavno, odvozili pacijente u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Prvo sam počeo da vozim pacijente koji su išli na dijalizu, Višegrad-Foča, jednu godinu sam bio kao pripravnik, posle sam primljen za stalno i od 1984. godine sam tu, u Domu zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada vas pozovu, kada vas negde pošalju kao vozača da odvezete nekog Hitnoj pomoći, da li ste vi pacijentu davali bilo kakav tretman ili ste ga vi jednostavno odvozili u bolnicu gde je trebalo da primi taj tretman, lekarski?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ako nije bilo moguće da u Višgradu sve se završi, onda sam odvozio dalje. A pretežno ako je teži slučaj, ide pravnja, medicinsko osoblje sa mnom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono što pokušavam da vas pitam, ako biste se vi našli na mestu nekog udesa, vi lično ne biste pokušali da ukažete pomoć toj osobi, već biste samo odvezli tu osobu u neku od bolnica? Recimo, na primer, kada dođe do saobraćajnog udesa i ako je jasno da je osoba već preminula, ako je ta osoba poginula, da li je deo vašeg posla da odvezete tu osobu u mrtvačnicu ili pogrebni zavod ili je to radio neko drugi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Odvozili smo odmah sa lica mesta, jer nisam siguran da li je on mrtav ili nije i odvezem ga do prve najbliže ustanove, ne moram da ga vodim u Dom zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u Višgradu postojao bilo ko drugi ko je bio zadužen da odveze mrtve ili poginule na mesta gde je to trebalo da se učini u gradu

Višgradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ima pogrebno društvo koji su vozili mrtve, firma se zove "Komunalno" koje ima opremu i prevozi mrtve i do groblja i do kuća stanovanja i sela, grada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se vi sećate da ste prošlog avgusta razgovarali sa jednim od istražitelja Tužilaštva, sa osobom koja se zove Iv Roj (Yves Roy)? Da li se sećate da ste razgovarali sa tom osobom?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bio sam u Sarajevu sa njim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: On je sa vama razgovarao o onome šta vi znate u vezi sa ovim suđenjem? Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: On je vama postavljao pitanja, a vi ste odgovarali na ta pitanja na najbolji mogući način, koliko ste vi znali? Na kraju tog razgovora gospodin Roj je dao priliku da dodate, ako imate da bilo šta dodate na ono šta ste ranije rekli, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja mislim da ste vi, iskoristivši tu priliku kada vam je ta prilika ponuđena, vi ste rekli "ne, hvala vam, samo sam htio da vam kažem da sam jako zadovoljan što ste tako fini i ljubazni". Da li ste vi to rekli gospodinu Roju?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodin Roj je snimio na traku taj razgovor, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Pitao me da li da piše ili da snima razgovor, ja sam rekao "možete kako hoćete" i snimio je na traku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste to znali da on snima na audio traku i vi ste se sa time složili, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme tog razgovora, čini mi se da ste rekli sledeću stvar, da ste videli venčanje Milana Lukića, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate kog je to dana bilo, tačnije, datuma?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Ne bih znao tačan datum, bio sam i ja na toj svadbi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li bili na crkvenom venčanju ili ste bili u opštini?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Ni na jednom vjenčanju nisam bio. Pozvan sam posle podne u 15.00 u hotelu u kom se obavljala svadba, a nisam na vjenčanju ni jednom bio. To je vjenčanje bilo u crkvi i u gradu u Domu kulture. Ima gosti koji su određeni pre, a kasnije koji dolaze samo na čast u hotel "Višegrad".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tog dana u hotelu bila organizovana proslava za to venčanje?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Da, tu sam ja bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete koliko ste vremena pre toga dobili poziv da dođete na tu svadbu, proslavu, nedelju dana ranije, dve nedelje, koliko dana ranije?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Mjesec dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I kada ste otišli na tu svadbu, prepostavljam da ste se lepo obukli?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, svečano se svi obuku za vjenčanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste videli gospodina Vasiljevića na svadbi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, bio je na svadbi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo tačno reći da se i on svečano obukao za svadbu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U izjavi koju ste dali odgovorili ste na pitanje koje su vam postavljali u vezi sa ljudima iz Kosova Polja i vi ste u svojoj izjavi rekli da ste u jednom momentu otišli u Kosovo Polje i upozorili te ljude da postoji mogućnost da paravojska napadne. Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam imao drugi izbor. Kosovo Polje je imalo povrće koje se sadilo, paradajz i sve. Svake godine sam uzimao kod njih paradajz, papriku i očito sam na osnovu toga rekao "bježite kuda, čamac bilo šta, bježite preko Drine." Te ljude znam i sada koji su bili tada тамо.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi otišli тамо само jedanput i upozorili ih ili ste išli više puta i upozoravali ljude iz Kosova Polja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jedanput sam samo otišao тамо, popio sa njima kafu, popio sam litar kafe sa njima i molio ih, "sklonite se, bježite". Žalili su mi se da paravojska neka tu dolazi, "bježite, sklonite se". To su stare moje komšije, prijatelji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste otišli u Kosovo Polje, jeste li тамо otišli kolima Hitne pomoći?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li, otprilike, da nam kažete kada ste otišli, dok je još bio dan ili uveče ili kada?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dan, bilo je u sred dana. Možda je bilo 13.00, 14.00.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li, otprilike, da nam kažete kada ste otišli u Kosovo Polje i upozorili te ljude?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Moguće da je bio 10. maj, tada se i sadi to povrće. U maju mjesecu, petog mjeseca.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želeo bih da nešto raščistimo. Da li su oni vama rekli za paravojsku ili ste vi njima rekli za paravojsku?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Oni su mi rekli, da ljudi koje uopšte ne znaju, dođu, Baš mi je jedan rek'o, kaže "zakopao sam u njivu 10 litara benzina", kaže on je našao kao da je on zakopao, kaže "te ljude nikad nisam viđao ovdje". Ja sam rekao "ni ja ih nikad nisam vidio i ja, bojim se, svi se ovdje bojimo. Bolje je da se sklonite."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, želim da pročitam izjavu, jedan deo izjave koju ste dali u avgustu. "Znam da je u junu mesecu 1992. godine, krajem maja ili početkom juna, da sam otišao u Kosovo polje praveći se da želim da uzmem neko povrće, zato što je to kraj koji je poznat po uzgoju povrća. Kada sam otišao tamo rekao sam im da odu iz kraja zato što će paravojnici doći. Mnogi su mi bili zahvalni, jer su tog dana otišli, pobegli preko reke." A onda je gospodin Iv Roj rekao: "Znači vi ste bili dobri prema muslimanskom stanovništvu tokom rata i sve do danas", a na to ste vi odgovorili: "verovali su mi i rekao sam im da treba da se sklone iz tog područja zato što ti ljudi dolaze i da će ti ljudi, verovatno, početi da pljačkaju, da se to od njih može očekivati". Želim da vam ponovo postavim sledeće pitanje: zar niste vi bili ti koji je ljudima Kosova Polja rekao da postoje paravojnici koji planiraju da dođu u Kosovo Polje i koji planiraju da, eventualno, počine zločine protiv tih ljudi. Zar niste vi bili ti ko je njima rekao o tome?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao tim ljudima, jer se nikad ne zna koji su ti ljudi i kuda se kreću, ali je sigurnije da se sklone, jer se nikad nije znalo kuda će da odu, kada odu. Ja sam njih zamolio znajući ljude, prvo voće, povrće na pijaci se kupovalo kod njih, svi su oni mene znali, pola kuća sam ja njima radio, dovlačio materijal za kuće, i molio ih "sklonite se". Naila, Bakirina majka, još, sve sam ih znao po imenu, "sklonite se, molim vas idite". Bili su zahvalni, popili smo kafu, sedeo sam sa njima, molili su da ostanem još sa njima, "ne smem ni ja mnogo da ostanem" i tako je bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ono što sam ja vas pitao je: zar niste vi bili taj koji je njima rekao da postoje ti paravojnici, a ne oni? Znači vi ste se pravili da idete po povrće i tako ste otišli da ih upozorite za te paravojnike, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ali oni su mi već rekli da su oni već navraćali kod njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže da ste vi u području Višegrada imali još prijatelja koji su bili Muslimani?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da. Imao sam kolegu kome sam ja davao cigarete, kupio 20 kutija i dao i molio ga da ide kući u Gornju Crnču, Mujo Račić,

kome sam dao cigarete i molio ga da ide. On se sklonio, otiš'o preko brda, žena je odvela kravu i on je otiš'o, ja ga molio čak sam hteo da ga odvezem u Priboj kolima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim tih ljudi u Kosovu Polju, da li ste nekada u mesecu maju ili junu otišli kod drugih ljudi, u neka druga muslimanska naselja da ih upozorite da paravojnici dolaze? Da li ste to učinili nekad u nekom drugom naselju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesam u ulici iza Doma kulture "Hamida Beširevića", uzeo sam dvoje djece od moje blagajnice, držao sam ih čet'ri dana u mojoj kući, posle toga sam doveo i nju i odvukao sam ih pod rotacijom, pod hitnim slučajem. Obukao sam joj crnu odijeću ženinu i djecu stavio pored sebe i odvezao ih iza Priboja. Naila Mulu i njeno dvoje dece, sada se nalaze u Danskoj (Danmark). Čujem se sa njima. Doktoricu jednu iz Sasa. Osmana i Jasminu, odvukao sam i majku u Užice mojoj sestri, u junu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, ja ne želim da kažem da ste se vi prema muslimanskom narodu ponašali na bilo koji drugi način, osim na dobar način. Ja sam samo hteo da vas pitam da li ste vi otišli u bilo koje drugo naselje praveći se da ste tamo otišli nekim drugim poslom, a, u stvari, imavši nameru da ih upozorite na nešto ili ste to učinili samo u Kosovu Polju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, gdje god sam sreo čovjeka i na ulici i u svakom naselju rekao sam "sklonite se". Nije bilo ni za koga sigurno. Nije niko mogao dokazati da je Srbin, Musliman, da je nešto kad ljude koje ne poznaješ pod oružjem idu. Ja nisam mogao nikome da dokažem ko sam i gdje god sam sreo nekoga, rek'o sam, "skloni se, idi kud znaš".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, mogu li da vam postavim sledeće pitanje? Kako ste vi znali da paravojska namerava da napadne naselje, selo Kosovo polje? Šta ste to vi videli što vas je navelo na pomisao da će paravojnici da napadnu Kosovo Polje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Strah je neki postojao u svim ljudima i onda ti ljudi su išli k'o stoka, nisu gledali ništa, da li da ukrade da li da ubije nešto, šta znam i sam u tom strahu sam, lično svome pa i ostali mi, ljudi, šta znaš ko je taj čovjek, šta je on i on ne diskutuje ni sa kim, on ide k'o stoka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike kada ste prvi put videli ljude da idu okolo na takav način i da se tako ponašaju u Višegradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Posle jugoslovenske armije, kada je otišla jugoslovenska armija iz Višegrada, oni su otišli negde 18. maja, posle toga su oni došli, nekakvi strani ljudi koji svoj zakon drže i idu ... Niko, ni Srbi ni Muslimani nisu smjeli da izađi ni na ulicu, to je bio neki nemogući strah.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možda su neki mogli da reše da ne izlaze na ulicu jednostavno, ali vi zbog vašeg posla, da li ste vi kao vozač Hitne pomoći morali da izlazite i da idete ulicama dok su ti ljudi o kojima govorite lutali tim istim ulicama?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam morao. Bilo je ljudi i bolesnih, srčanih bolesnika i morao sam da idem i da ih vozim i jedini sam ja koji je morao da se kreće, pa hteo ja to ili ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I u to vreme, da li bi moglo da se kaže da ste vi lično videli neke od tih ljudi kako počinjavaju zločine kao što su krađa, uništavanje privatne svojine i slično?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam ih viđao, a ne znam te ljude. Nisam ih poznavao, a viđao sam ih. Mogli su da rade šta hoće i kako hoće i kuda hoće da idu, da upadaju u stanove, pod oružjem se ide kud hoće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi ikada videli lično da oni to rade?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa viđao sam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste dok ste radili ikada morali da pomognete nekoj osobi koja je bila žrtva zločina tih ljudi, koja je bila, na primer, prebijena ili su pucali u nju? Da li ste ikada morali neku takvu osobu da odvezete u višegradske Dom zdravlja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Zna se da je iz Osanice došla jedna žena kojoj je bio prostrel kroz nos, metak, dolazila je gore, ukazali su joj pomoć, izašla je. Onda sam neke vozio iza Pribroja, s početka sam znao iza Pribroja da vozim. Doktor kaže, "na svoj rizik upali rotaciju" pa sam znao i iza Pribroja da vozim. Iz Žepe ščepao sam dvoje-troje djece, odvukao ih iz čamca. Došli su čamcem koji je imao bijelu zastavicu sa krstom, crvenim krstom, otiašao sam do Drine, izvuk'o iz čamca i odvez'o pravo u Užice. Osman se zvao čovjek iz Žepe koji ih je dovez'o.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jesu li ta deca bila povređena?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da jesu, zato sam ih i vozio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste obavljali svoje dužnosti, da li ste ikada došli u situaciju da uklanjate leševe, da sklanjate tela ljudi za koje je vama bilo jasno da su umrli nasilnom smrću?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam ja, to su drugi ljudi radili. Ja nisam nikada to radio. Nisam mog'o i da sam im'o priliku nisam radio, a ni moja obaveza to nije bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste obavljali svoju dužnost, dok ste vozili kola Hitne pomoći po ulicama, da li ste ikada videli u toku tog razdoblja da ulicama Višegrada leže mrtva tela, leševi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pretežno nisam, na ulicama nije bilo. Bilo je oko vode, oko Drine, na obali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike koliko ste leševa videli oko vode na obali Drine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Po par leševa sam viđao, dođe tako do obale na kopno, nekad pet, nekad dva, nekad tri, kako kada. Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike kada ste prvi put videli tela na obali Drine, kada je to bilo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim početkom juna, kraj maja, juni, juli.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko ste, otprilike, ukupno videli tela na obali Drine? Manje od stotine, više od stotine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći, ali radi se možda i oko stotine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže da na osnovu toga šta ste vi mogli da vidite, bilo da se radi o leševima na obali Drine, bilo da se radilo o tim povređenim ljudima, da li se uglavnom radilo o Muslimanima iz Višegrada? Da li bi to bilo tačno da se kaže?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ta tela na obali Drine, da li su oni ljudi koji su prolazili pored Drine ili prelazili preko mosta, da li su oni takođe mogli da vide te leševe?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zavisi, nekad se Drina, pusti se, vodostaj se digne i po par metara i voda ih skloni, odu niz vodu. Pretežno su išli niz vodu, a mog'o je da ih vidi prolaznik, pojedinac i tako, koga je zanimalo. Pretežno su se ljudi bojali pa nisu mnogo ni zagledali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali ako je neko želeo da pogleda, neko ko bi prolazio preko mosta ili hodao ulicama Višegrada, mogao je lako da ih vidi, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ko je htio da vidi namerno, da ode tu i vidi, mog'o je da vidi kako god hoće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste da kada se nivo reke podigao, onda bi voda odnosila ta tela niz reku. Na tom mestu visina vode zavisi od brane, koliko voda izlazi iz brane, je li tako? Da li bih onda mogao da kažem da bi povremeno neko otišao na branu i pustio određenu količinu vode, da bi ta voda odnела ta tela? Možemo li to da kažemo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, bili su ljudi zaposleni na brani, koji su radili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mogu li da kažem i da ste vi obavljajući svoje dužnosti, morali puno puta tokom jednog dana, da pređete preko mosta na Drini?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, morao sam nekada, nekad po potrebi, nekad sam po pet puta, nekad ni jednom, nekada i 10 puta. Zavisi, štedelo se gorivo, bespotrebno nisam mog'o da idem kad ja hoću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste prelazili preko starog mosta na Drini, da li ste videli nekakve znakove nasilja na mostu, možda sveže krvi ili odlomljene zube ili delove odeće, dakle bilo šta kako biste zaključili da su se na mostu događale bilo kakve nasilne stvari?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bilo je krvi, a nisam video odjeću i te stvari.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A krv koju ste vi videli, da li se ona nalazila na sofi na onoj kamenoj klupi, na mostu, da li ste tamo videli krv?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Samo na sofi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste viđali krv na sofi, na mostu od kraja maja pa preko celog leta 1992. godine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, od maja do jula.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada videli da se na sofi događa neki zločin?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: To nisam viđao, to se pretežno radilo noću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, ne morate da nam kažete vašu tačnu adresu, ali nam otprilike recite gde se nalazi vaša kuća u odnosu na most?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Udaljena je 1.300 metara u pravcu od mosta uz ... Ja od kuće ne vidim most. Kada bi' se popeo na krov kuće, video bi' most, znači oko 1.500 metara, naselje je gušće, a moja kuća nije okrenuta prema mostu

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U tom vremenskom periodu dok ste se vozili kroz grad kao vozač Hitne pomoći, da li ste viđali muslimanske kuće opljačkane i spaljene?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bilo je od pojedinih ljudi spaljenih kuća. U mojoj ulici nije ni jedna, jedna je izgorijela od dvojice Srba, tek kad je počeo rat, Pecikoze Nikole i izgorijela je mog rođaka u komšiluku, Miše Savića, a posle je dole izgorijela Avdije Šabanovića i to u dijelu kuda ja prolazim

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike koliko kuća, za koje vi znate da su muslimanske, koliko ste videli takvih kuća da gore u Višegradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Oko mene nije ni jedna gorijela, jeste preko puta mene, a ja tada nisam bio kod kuće, izgorijela je kuća koja je 10, 15 metara udaljena od mene, prvi komšija moj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali izvan vašeg komšiluka, u onim delovima Višegrada kroz koje ste vozili, možete li da kažete, otprilike koliko kuća ste videli da je izgorelo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Kasnije sam video, a tada pretežno sam video kad se dimi izvan, pet-šest kuća do mene, preko puta mene, zvana Pionirska i tamo dalje, kuća. Ja mislim jedna, dvije kuće, to sam video posle da su izgorijele, a ne znam kada su gorijele.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znate li školu u Pionirskoj ulici, zvana " Vuk Karadžić" škola?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dva sina su mi išla u tu školu, išao sam na roditeljski djeci.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam opišete gde se nalazi vaš komšiluk, odnosno vaša kuća u odnosu na tu školu? Daleko od te škole je vaša kuća?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Vazdušnom linijom negde oko 600 do 700 metara, a okolo, kuda idu djeca, ima više, kroz grad pa okolo. Nije se moglo da ide pravo, kroz naselje, vazdušnom linijom oko 500-600 metara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznat jedan mali put, paralelan sa Pionirskom ulicom, možda to nije potok, već kanalizacija?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Potok je, tu imam i svoj deo potoka, imanje moje se graniči sa tim potokom. U gornjem dijelu pri kraju potoka, imam svoje imanje, očevo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, ako bi neko išao ravno od škole prema potoku, uz potok, došao bi do vaše kuće, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Lijevo, 100 metara od potoka, pri kraju potoka lijevo je moja kuća.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da ste videli deo kuće kako gori u Pionirskoj ulici. Možete li da nam kažete kada ste videli, otprilike, da te kuće gore?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Gore višlje je gorijela jedna 1. maja, bila je kuća od jednog komšije, Ibrahim se zvao, hodža, njegova je kuća gorijela 1. maja, a ostale ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A druga kuća za koju ste rekli da ste videli da gori, kada je to bilo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći. To je onde dolje, te su niže kuće od mene i tada nisam ni bio kući. Ja nisam bio ni kada je gorijela mog komšije kuća, moje su komšije gasile, a za ovo znam da je bio 1. maj, a za ove dolje, to je neko zapalio, ne znam kada su gorijele. Znam gdje su, a ne znam kada su gorijele.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A taj vaš komšija koji je hodža, je li on, koliko vi znate imao konja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, on je imao kuću i na selu i dolazio je tu povremeno. On se bavio, znam da su iz Srbije, iz Jugoslavije dolazili njemu. On je njima nešto gatao, čit'o, tu je preko puta mene, pa sam gled'o, sredom, petkom su dolazili po desetoro njih, on je njima nešto gled'o u neke knjige. A on je imao kuću dalje u selu Dubovik, selo se zove Dubovik, njegova žena i moja majka su komšinice prve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koliko je udaljeno to selo gde je on imao imanje, od mesta gde je stanovao?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Osam, devet kilometara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad bih ja stao kod škole "Vuk Karadžić", koji bi bio najbrži put da stignem do njegovog imanja na selu? Da li bih nastavio po Pionirskoj ulici ili bi se vratio prema gradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Produžio bi' niz brdo dalje, ne bi' se vraćao prema gradu, nego selo Babin Potok, pa Dubovik

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A druga kuća koju ste videli da gori u Pionirskoj ulici, možete li da nam kažete gde se ona nalazila u odnosu na školu? Možete li da nam pomognete da se orijentišemo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ispred škole, na 50-100 metara, ispred škole sa lijeve strane.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Je li ta kuća blizu potoka?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Do ulice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Bliže ulici?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, bliže ulici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znate li ime vlasnika te kuće?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bio je milicioner, Memić se prezivao, Mujo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako ste saznali da je njegova kuća izgorela?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Kad idem prema svojoj kući, ulica uzvišena je moja, a njegova ima pad, znači 50 metara vazdušnom linijom, to se vidi. A pretežno sam znao gdje je čija kuća u cijelom Višegradi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi, u stvari, videli tu kuću u noći kada je zapaljena?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam, nisam tada bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Može li se reći da ste vi najpre saznali da je ta kuća izgorela i kada ste pogledali prema toj kući, onda ste videli da je izgorela? Da li ste na taj način saznali da je ta kuća izgorela?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad želim da vam postavim nekoliko pitanja o gospodinu Vasiljeviću. Osim izjave istražitelju Roju, vi ste dali i izjavu i gospodinu Tanaskoviću je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To je bilo u maju 2000. godine, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: 4. maja 2000. godine sam dao izjavu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se kada ste dali tu izjavu gospodinu Tanaskoviću, da ste mu rekli da se gospodin Vasiljević proglašio šefom saniteta u Višegradi? Jeste li to rekli gospodinu Tanaskoviću?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne šefom saniteta, ja sam imao svoje šefove.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dozvolite da vam pročitam jedan deo te izjave, pa da vidimo hoćete li da se setite toga: "u toku rata viđao sam Vasiljevića i to u civilnom odelu sa nekom trakom na ruci. Predstavljao se kao načelnik za čistoću grada Višegrada". Sećate li se da ste to rekli gospodinu Tanaskoviću?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste to rekli gospodinu Tanaskoviću, da li ste vi to rekli jer ste čuli kako on kaže "ja sam načelnik za čistoću" ili vam je to neko drugi rekao?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam ja čuo da je to Mitar rek'o, ali sam čuo da je on tako određen, kako, ne znam, ali da je on za čišćenje grada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali možete da se složite sa mnom da postoji razlika između nekog ko je zadužen za čišćenje grada i nekog ko je načelnik za higijenu? Dakle, tu postoji razlika, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ali nije bilo nikoga, da ga nije Mitar čistio, niko ga ne bi ni čistio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono šta mene zanima je ta titula, "načelnik za čistoću". Kako ste vi saznali da je on načelnik za čistoću?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ljudi, pojedinci kažu "Mitar je za čistoću grada", tako su mu i oni sami, pojedinci dali takvu titulu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste razgovarali sa istražiteljem Rojem, rekli ste mi nešto malo drugačije, sećate li se da ste njemu rekli da se gospodin Vasiljević proglašio gradonačelnikom, sećate li se da ste to rekli gospodinu Roju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao za čistoću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, kada ste rekli gospodinu Roju da se Mitar Vasiljević proglašio gradonačelnikom, vi ste, zapravo, hteli da kažete da je on bio zadužen za čistoću, da li to danas kažete?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A za vreme vaše vožnje po Višegradu, da li ste videli kako gospodin Vasiljević čisti grad?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesam. I terao je i žene i ljude i svakog ko je bio zadužen za ispred svog objekta, ispred svoje prodavnice, ispred svoje kuće, tu gdje boravi da tu očisti, da skine panoe, bilo je raznih stranačkih panoa, bilo je po zidovima pisano, za jednu noć se napišu stotine njih. On je to išao da goni, gonio je i moju gospodu i od Ranka Kneževića ženu, Bogdan Stanišić, jedan penzioner i njega je nater'o usput kad je naiš'o "gospodine, morate da očistite taj deo". Tada su svi čistili i niko se nije bunio, očiste fino, srede. Nije to bila neka velika pretnja ni ništa, nego "dužni ste da očistite".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Otprilike koliko puta ste ga videli kako se bavi čišćenjem grada?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pretežno svakodnevno, kad god sam tu naiš'o kolima, svakodnevno kad nađem tuda, vidim ga. Nisam mnogo kontaktir'o ni sa kim, jer nisam im'o ni vremena, sve mi je bilo ograničeno i kretanje i sve, ali sam ga u prolazu svakodnevno viđ'o u glavnoj ulici u centru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike, u kom vremenskom razdoblju se odvijalo to čišćenje: nedelju, dve, mesec dana?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Trajalo je čim je otišla jugoslovenska armija i posle je on to redovno održav'o i čistio sve dok nije bio povređen i otiš'o u bolnicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste govorili o tome kako ste ga vozili u bolnicu, možete li da nam pomognete da se orijentišemo u vremenu. Ova vatra, požar koji ste opisali u kući gospodina Memića, da li je to bilo pre ili nakon što ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu u Užice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to bilo posle kad sam ga odvez'o, posle toga. Prvo je Mitar otiš'o u bolnicu pa je valjda to posle bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li reći otprilike koliko vremena je prošlo od požara koji ste videli u kući Memića i kada ste odvezli gospodina Vasiljevića u užičku bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja kad sam odvezao njega, vratio sam se oko 23.00 i sutradan da li je dan bio ili drugi dan, video sam da je izgorijela ta kuća, jer ja nisam bio uopšte tu kad je ona gorijela, a kad se kuća zapali, ona se po tri dana se puši, jer letnje je doba, niko to nije gasio, niko ništa, ona može da gori po sedam dana, tri dana, jer ona ima svoj ... Ja ne znam šta se tu dešava. Ja mislim da je to bilo posle toga, da je Mitar prvo bio prebačen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste videli kuću, da li se ona pušila?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Sad vam kažem, ima kuća koje se puše tri dana posle toga. To nije niko gasio. Tako gase komšije da ne bi prešlo odmah na drugu. One znaju da se puše po tri dana, ti zidovi unutra šta ima, odjeća, namještaj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali ja vas pitam za ovu kuću, da li ste videli da se ta kuća puši kada ste je prvi put videli?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se. Video sam da je izgorio krov, da nema krov da je tako izgorijela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je moguće da je kuća koju ste vi videli da gori, zapaljena možda dan, dva ili čak tri dana pre nego što ste je vi videli? Je li to moguće?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko dana pre nego što ste vi videli tu kuću je, po vašem mišljenju, ta kuća zapaljena?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja kad sam je video, ona je još ... Mogla da bude zapaljena na dan posle mene, jer ja nisam redovno dolazio kući, tu noć sam ostao u bolnici. Kad sam Mitra odvez'o, ost'o sam u Domu zdravlja, jer imao sam da spavam, da jedem gore i sve. I kad mi dozvole jedan dan da odem do kuće i to sam se vraćao, 30 dana ponekad nisam iš'o kući, im'o sam da se okupam gore, imao sam sve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: One večeri kad ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu, da li ste tu noć prenoćili u bolnici?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, kad sam se vratio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate da ste prenoćili u bolnici noć pre toga?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, jer nisam mog'o da idem iz Doma zdravlja, jer nikad se ne zna kada će da dođe slučaj, jer samo su bila nas dva vozača, uvek jedan ode, drugi je tu, samo smo radili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon što ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu, koji je bio prvi dan kada ste mogli da odete kući?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne bih mogao da se sjetim, odem kad mi doktor kaže ili zamolim da odletim, to je dva kilometra sa kolima, ako ne odletim mogao sam otići sutradan, moguće, da vidim djecu. Djeca su bila mala, 10 godina, jedan je im'o šest, drugi osam godina. Odletim do djece ako im šta treba, da im dam, da odnesem i tako ... Nekad sam znao da trknem na dan i dva puta, nekad jednom, nekad nikako, ne mogu sad da kažem kad sam otiš'o kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ne znate koliko je dana prošlo između trenutka kad ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu i vašeg sledeće posete kući, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, jer sam i sutradan vozio neke bolesnike i non-stop ima kad voziš. Nekad sam znao i po tri puta i za dan i za noć u Užice da idem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada da se vratimo na trenutak, čišćenje. Sećate li se da ste rekli gospodinu Roju da ste stekli utisak, da su ljudi koji čiste za gospodina Vasiljevića, da su ga se bojali. Sećate li se da ste to rekli gospodinu Roju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih se sjetio da sam rek'o. Poštovali su ga i morali su da odrade, ne da su morali nego radi nekog reda, nije on ter'o njih ništa loše. Zbog zdravlja sviju nas i čistoće, svi su imali obavezu da odrade šta im je rek'o.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dozvolite da vam pročitam jedan deo te izjave da vidimo hoćete li da se setite. "Dosta ljudi su ga se plašili i oni su to radili i grad nikada nije bio čistiji." Da li se sada sećate da ste rekli gospodinu Roju, da vi verujete da se ti ljudi plaše Mitra Vasiljevića.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa plaše se, nekad je malo i popio bio, tako ... I onda je on malo tako nastupao kao: "Ima da odradiš to i možeš da ideš kući." I onda svako je smatr'o da je to naredba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali složićete se sa mnom da je to nešto drugo od straha, dakle, da vam neko zapoveda ili da se nekog bojite, to su dve različite stvari, slažete li se samnom?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: On nije imao oružje, pa da preti sa oružjem, nego je tek tako, strah neki je imao da ... Obavezu neku, pa i strah je bio, od svega je ljudima bilo strah, ali nije ... Pa ne znam šta da vam kažem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono šta mene zanima je šta ste vi videli, šta ste vi primetili kada ste videli gospodina Vasiljevića i ljude koji su čistili? Šta ste vi videli šta vas je naterialo da pomislite da se oni boje gospodina Vasiljevića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pretežno žene, kao i moja i ostale, kuća u kojoj žive i radi, to je prihod od koga se izdržava i imala je obavezu da očisti i on je znao da kaže njoj: "Imaš da očistiš to, moram da odem dalje, kad se vratim da je očišćeno." One su morale da ispoštiju, strah ih je bio i morale su da urade to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A rekli ste nam da kad popije, da bi bio malo naprasit. Da li je moguće da su ljudi koji su radili za njega osećali kad je on malo popio, da je malo agresivan, je li to moguće?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Malo je bučniji ovako, a nije se uopšte tukao. On jeste malo veseliji tako, malo bučnije je pričao i tako, a nije da je naprasit ... Mi muškarci smo znali njegovu narav, a naprasit, malo je tako nastupao. A nije bio opasan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postaviću vam nekoliko pitanja u vezi sa vašim dužnostima, kao dužnostima vozača kola Hitne pomoći. Možete li da nam kažete u to vreme koliko ste poziva dobijali, otprilike, dnevno, u proseku?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zavisi od dana. Nekad dva, tri, pet i 10, jer ipak je tu bilo pretežno raseljeno, nije mnogo stanovništva bilo, da je pretežno manje stanovnika i da sam ... Do 10, nekad pet nekad tri, dva.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Čini mi se da ste rekli da se u to vreme dešavalо da ste morali da radite svaki dan da bi se desilo da prođe cela nedelja, a da nemate ni jedan slobodan dan, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Znalo je da bude i više i po 20 dana ili mjesec. Radna obaveza, ja sam bio pod radnom obavezom i nisam mogao da idem nigdje tu dalje, da sam non-stop bio obavezan da budem pri Domu zdravlja, može da traje i tri mjeseca

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete, u to vreme koliko je pacijenata od tih pacijenata, vi ste rekli da ih je bilo od dva, recimo, do 10 dnevno, znači koliko je od njih bilo Muslimana ili da li se radilo većinski o srpskim pacijentima među tim ljudima u maju, junu i julu koje ste vi odvozili u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ti pacijenti nisu dolazili meni, dolazili su lekarima, bilo je tu lekara, a teži slučajevi, kako mi naloži lekar, da ga vozim. Nekad jedno, dvoje da l' odvezem gdje, nekad nema ni jednog za dalje da ide. Pacijenti su

dolazili, mnogo ljudi je dolazilo po lekove doktorima. Oni su dolazili non-stop i po 50 ljudi je dolazilo kako kad. Kad osjete potrebu. Pretežno su se ljudi žalili na neko gušenje, na srčane bolesti. Oni su dolazili i peške i svakako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo tačno da se kaže da je većina tih pacijenata bila srpske nacionalnosti, da to nisu bili Muslimani, znači u tom razdoblju, maju, junu i julu 1992. godine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, u maju je bilo Muslimana, a već u junu nisu dolazili Muslimani i u julu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo tačno da se kaže da među ljudima koje ste vi odvezli u bolnicu, da je većina njih takođe bila srpske nacionalnosti, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: U junu i julu, da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi smo čuli na ovom suđenju dosta svedočenja koja su nas navela na pomisao da je veliki broj Muslimana tokom juna i jula 1992. godine bio povređen. Da li ste vi ikada bili pozvani da odvedete nekog povređenog Muslimana i odvezete ga u Višegrad u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam nikada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi smo čuli za bar dva veoma, veoma poznata požara u kojima je došlo do povređivanja i smrti muslimanskih stanovnika. Da li ste vi možda bili pozvani da odete na mesta požara i da prevezete povredene ljude u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam, znam da mi je kolega, mislim da je taj kolega poginuo, da je jednu djevojčicu odvezao u Titovo Užice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postaviću vam sledeće pitanje, gospodine Saviću. Iz vašeg svedočenja se vidi da ste bili ljubazni prema Muslimanima. Da li bi u to vreme za vas bilo bezbedno da odete i prevezete nekog povređenog Muslimana, bilo u višegradsку, fočansku ili užičku bolnicu, da li bi to za vas bilo bezbedno?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo vozio za Užice, a ne bi. Ne bi bilo bezbjedno, morao sam da se sakrijem. Ako mi doktor naloži i kaže "odvezi", ali ni on nije bio siguran kako, ja sam to čisto na svoj rizik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nije toliko važno gde biste vi njih odvezli, u koje mesto, želim da vas pitam da li je za vas bilo bezbedno da vi uopšte pomognete nekom Muslimanu povređenom u toku tih paravojnih dejstava ili da pomognete osobi koja je doživela nasilje? Dakle, da li ste vi mogli da dođete i da ih prevezete?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zbog čega niste?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zato što sam se bojao isto kao i oni, za sebe, jer nisam napadan, pojedini ljudi će da, paravojska i oni će da napadaju: "Šta je on tebi, ko si ti?" Ja moram da dokazujem da sam ja taj, da ovo da ono: "A šta ti je on? A zašto to?" I onda i ja sebe izlažem u rizik, mada mi je bilo više svejedno

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, da li je ispravno ako kažem da su kola Hitne pomoći koja ste vi vozili, bila označena, da se videlo da je na njima bio Crveni krst ili neko svetlo, po kome se videlo da se radi o kolima Hitne pomoći? Da li je ispravno da se kaže da se vi čak ni u kolima Hitne pomoći niste osećali bezbednim, sigurnim toliko da biste otišli da pomognete povređenim, nasilno povredenim Muslimanima?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam nikad bio siguran. Ima oznaka, rotacija i Crveni krst. Pa izginuli su prema Rudom i doktorka i vozač i sestra, svi su tad izginuli. Poginuli su i oni, gađaju i njih. Kako je ko upao u zonu, više niko nije gledao nikoga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, iz ovoga šta ste nam rekli, čini mi se da mogu da zaključim da ste vi mogli da izlazite i da ste mogli da prevezete od dva do 10 pacijenata srpske nacionalnosti, a da u isto vreme nije bilo bezbedno da ukažete pomoć bilo kom povređenom Muslimanu u istom periodu, da li je taj zaključak tačan?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jeste, na ulici u gradu nisam mogao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledeće pitanje je zbog čega za vas nije bilo bezbedno da ukažete pomoć povređenim Muslimanima?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ljudi su bili sa strane, koje ja ne znam, sa kojima nije bilo mogućnosti da se dogovori. Da čovek kaže njemu "prijatelju", ne znam kako da ga oslovim, gospodine, nema tu objašnjavanja. Neda on da se priča, ne zanima ga. Prvo on nije gledao ni nas ni te ljude koji su bili, ni nas kao Višegradane, mještane. Oni nisu čak znali po imenima ko je ko. Moram da mu vadim ličnu kartu da objašnjavam

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, da li ste ikada od strane Doma zdravlja ili nekim drugim putem od strane tih političara u gradu dobili uputstvo da se Muslimanima, ako su povređeni u tom razdoblju, da im se ne pomaže?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, niko nikad nije rekao da se ne pomogne. Lekari su čak pričali da se pomogne i ko god da je došao u Dom zdravlja, lekari su pomagali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste poznавали osobu pod imenom Bahija Zukić?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Radila je sa mojim bratom u Francuskoj (France) šest godina. Dobri su bili prijatelji i jako smo bili fini ja i ona.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate prodavnici koja je bila u njenom vlasništvu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Znam, nekad mi je davala povrće i nešto kad dođe moj brat iz Beograda koji je bio sa njom i živeo u Francuskoj, čak da nešto od povrća i nešto "ponesi mami", jer je on njoj nešto pomagao na papirima kad je došla u Francusku, da radi on joj je sve pomog'o oko administracije i bili smo jako dobri.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vi znate kola, crvenog "Pasata" (Passat) koji je, takođe, bio u njenom vlasništvu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Znam, kako ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovde je jedan svedok svedočio u vezi sa danom kada je njeno telo dovedeno u Dom zdravlja u Višegradu. Da li se vi sećate da li ste radili tog dana, kada je njeno telo doneto u Dom zdravlja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja mislim da nije ni donešeno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate kada je umrla?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne znam tada, a čuo sam da je ubijena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta ste čuli ko je nju ubio?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Verovatno ko je vozio "Pasata".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koga ste videli da vozi tog "Pasata", posle njene smrti?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Lukića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste ga puta videli da vozi tog "Pasata"?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dva mjeseca ga je vozio non-stop.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže da ste tokom tog dvomesečnog razdoblja gospodina Lukića viđali gotovo svakog dana?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: U prolazu sam ga viđ'o non-stop.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, da li bi možda bilo važno da se sazna o kom se Lukiću radi?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, hvala gospodine predsedavajući. Da li možete da nam kažete da li se radi o Miljanu Lukiću? Koji je to "Lukić" koga ste vi spomenuli?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da kažete glasno to šta ste rekli, da se zapiše.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Milan Lukić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li ste ikada videli Sredoja Lukića da vozi ta kola?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li ikada videli Mitra Vasiljevića da vozi ta kola?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Mitar nije nikad ni vozio kola, niti je iš'o sa kim kolima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada videli Sredoja Lukića kao suvozača ili putnika u tom autu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam gled'o, moguće da je bio, ali ja ga nisam vidoj. Vozio je druga kola, Sredoje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodin Vasiljević nam je rekao da je bar jedanput bio u tim kolima. Da li ste vi ikada videli gospodina Vasiljevića u tim kolima kao putnika ili suvozača?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam vidoj. Mitra nisam viđ'o sa njim u kolima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi tačno bilo da se kaže da se muslimansko stanovništvo u Višegradu veoma plašilo tih crvenih kola?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, jesu se plašili opasno. Bježali ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete zbog čega su se ljudi plašili tih kola?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam da je noću kupio ljude u ta kola i odvozio ih, ne znam gdje ih je odvozio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi shvatili da će ti ljudi možda da budu ubijeni?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ili silovani?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam za to, ali sam i ja sumnj'o da će ti ljudi biti ubijeni i svi su se tako bojali. Pretežno nisam viđ'o žene, a ljude jesam, da su se bojali i to ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi čuli da su neki od ljudi koji su bili odvezeni tim kolima bili mučeni?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste nam sada rekli da ste vi lično imali neke sumnje u vezi sa onim šta se dešavalo sa ljudima koji su bili odvoženi tim kolima. Vi izgledate kao jedna razumna osoba, možete li da nam kažete na osnovu čega su te sumnje bile zasnovane, šta ste vi to, u stvari, čuli ili videli što vas je navelo da posumnjate u to šta će da se desi kasnije sa tim ljudima u tim kolima?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa on nije mnogo ni razmišlj'o o tim ljudima, zato ih je i uzim'o valjda. On je njih kupio da bi ih likvidirao, nije ih vodio na ručak. Takav igrač je on, ne znam, ono nisam video u životu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Onda kad biste ga videli da odvodi te ljude, da li je Milan Lukić tih puta bio naoružan?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Uvek pušku, automatsku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kada ste prvi put saznali ili shvatili da je taj crveni "Pasat" koji je vozio Milan Lukić, bio umešan u te zločine, u to ponašanje koje ste upravo opisali? Znači da je uzimao ljude, da ih je odvodio, likvidirao, kada ste vi prvi put saznali za to?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Negde odmah kada je jugoslovenska armija otišla, ma možda početkom juna.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste rekli da se u gradu Višegradu dobro znalo da se taj crveni "Pasat" bavi odvoženjem i likvidiranjem ljudi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa da, jesam, čim sam video da je to njegovo, odvozio je šta je radio, ja nisam smio to da gledam, nisam volio da gledam, nisam im'o priliku da gledam, ali dokazalo se sada da je to bilo to. Nema ih, gdje su ljudi?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže da je početkom juna većina Srba u gradu Višegradu bila svesna da se taj crveni "Pasat" koristi na taj način?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Od početka su ljudi, Srbi, imali od njega strah, on je to pretežno radio noću i danju, kako kad, onda su ljudi ... Svaki svestan čovjek će da se sklanja od toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je istina da je u tom razdoblju, nakon odlaska vojske, da su ljudi o tome razgovarali, da li na poslu, da li dok su pili kafu posle posla? Znači, da su ljudi razgovarali o tome šta je Milan Lukić radio u gradu Višegradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa ne znam ja to kako je ko komentaris'o, svako je uzim'o za sebe, kao da nije to mog'o da shvati da to može tako da bude.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postaviću vam sledeće pitanje: vaše sumnje u vezi sa tim šta se dešavalo, sa tim kolima, da li ste vi ikada razgovarali sa svojim kolegama na poslu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nismo mogli. Svako je, kako da vam objasnim, čudno shvat'o neke stvari, niko nije mog'o da zamisli nešto tako. Progovara, al' niko ne zna šta u kome leži i kako. I nismo smjeli, njemu je svejedno ko sam ja

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postaviću vam sledeće pitanje: da li bi vas iznenadilo da ste, na primer, posle početka juna sreli nekog ko živi i radi u Višegradu, a da taj neko ništa ne zna o tome šta Milan Lukić radi sa tim kolima, da li bi vam se to učinilo čudnim?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, ima ljudi koji to ne znaju, ima, dosta ih nije bilo tu, a pola me ne bi iznenadilo, polovina kad ne bi znala, iznenadila bi me.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vratimo se sada na dan kada ste se javili na poziv za pomoć ispred hotela "Višegrad". Pitanje je sledeće: kada ste stigli ispred hotela i kada ste videli gospodina Vasiljevića? Da li vam je od samog početka bilo jasno da je gospodin Vasiljević pao sa konja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jeste, sigurno. Tvrdim da je to, čak mislim da je konj negde tamо ispred objekta stajao, ali nisam, malo sam registrov'o da je tu konj bio u blizini.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate bilo kakvih pojedinosti u vezi sa konjem?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne znam, o tome ne znam pojedinosti ni kako ni gde ni kuda, ali znam da je tu bio, tako, ne bi' se mog'o sjetiti toga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ispravite me ako grešim, vi se sećate da je gospodin Vasiljević tog dana na sebi imao civilnu odeću, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I od samog početka, od momenta kad ste stigli, vama je bilo jasno da je gospodin Vasiljević bio obučen u civilno odelo, bio povređen tako što je pao sa konja u sred grada?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa rekli su mi tako ljudi i znali smo da se na račun toga malo šalimo, kao pao sa konja, kobile, to je ženski rod i Mitar je ... Tako smo se malo ismejavali tom pojmu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme dok ste vi bili tamo, dok ste pomagali gospodinu Vasiljeviću, niko vam se nije obratio "gospodine Saviću, gospodin Vasiljević se povredio na ratištu", niko vam nije rekao nešto tako, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Juče ste, čini mi se, opisali košulju koju je on nosio. Čini mi se da ste rekli da je nosio neku tamnu košulju, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam imao raznih odjeća na ljudima koje sam vozio i sad imam 10 vrsta i po tome stoji da je tamna odjeća bila, jer kontam i danas sam nešto o tome razmišlj'o, njemu je od ujaka sin nastradao pre i da je on nosio tamnu odjeću, jer ne znam ja šta sam juče nosio. Znam juče, ne znam prekjuče.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želeo bih sada da vam pročitam izjavu koju ste dali gospodinu Roju. Recite da li je to različito od onoga šta ste sada rekli, citat: "Ako se dobro sećam, on je nosio raznobojnu košulju, košulju sa više boja i pantalone", završen citat. Da li se vi sećate da ste istražitelju Roju tog dana rekli da je on tog dana nosio neku šarenu košulju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Moguće da sam rekao tako, ja sam njega znao u civilstvu da je imao neku šarenu košulju i neki džemper i jaknu uvijek je nosio ovako kraću, kao moju sada, zato sam namerno i obukao ovu, jer nikad nije nosio nista dugačko da sam ga viđ'o, tako, uvek neku kraću, kožnu. A tada je ipak bilo letnje doba, a tmurno vreme, kišovito je bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, kako bi to ušlo u zapisnik, to šta vi nosite, ja će to da pokušam da opišem, a vi mi recite da li je to tačno: vi nosite lagani sako koji vam dopire do struka, je li tako, imate dugačke rukave i kragnu na tom sakou, je li to tačan opis onoga šta sada imate na sebi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ovo je sportska odeća, ovako i ista dužina, a tada, on je pretežno nosio kao konobar i sako i belu košulju, odelo kad je radio, a kad ne radi, onda ovako nešto sportsko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, znači, da li je opis vaše jakne koji sam ja malopre dao, da li biste rekli da je to ispravan opis jakne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Tako mi zovemo, sportske jakne, ovako kratke i to.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, možda je to neki strani izraz, ali bih ja za to rekao vetrovka. Znači vetrovka, evo i svedok se slaže sa mnom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se bar slažete sa mnom da ona vama stiže do struka?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da ima dugačke rukave?
SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA HANT: Nastavićemo u 11.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Izvolite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Saviću, samo još nekoliko pitanja o tome šta se sećate kako je bio obučen gospodin Vasiljević taj dan? Sećate li se da je u tom trenutku imao traku oko ruke kada je tek stigao nakon što je pao sa konja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Crvenu traku je imao oko ruke, sa nikakvim obeležjem, traka je bila, ne bih znao na kojoj je ruci bila, ali mislim da je na desnoj ruci crvenu traku im'o.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A vi ste upravo pokazali svoju desnu ruku iznad lakta, dakle nadlaktica?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, im'o je traku tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se koje je boje bila ta traka?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Crvene boje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste stigli, da li vam je on izgledao pijan?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, bio je malo. Nije bio baš pijan, kao što čovjek zna, ali je ipak bio u pritom stanju, po nekoj priči i onakvoj galami, tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete "prema načinu govora", da li je izgovarao reči nejasno, da li to hoćete da kažete?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa jasne su bile, ali su malo bučnije bile.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada ste razgovarali sa njim, da li vam je on uspeo opisati kako je povređen i gde?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam našao tu njega gdje je, a pretežno ne pitam, zamolim ljude da mi pomognu i što pre da ga gore odnesem. Moguće je da je on nešto prič'o, ali ja se ne sjećam. Znam da me zvao "Žile".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A osim toga, da li se sećate da ste razgovarali pre nego što ste ga stavili u auto?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, pretežno kad mi ljudi pomognu da ga ubacim, to je iza leđa meni, to je pregrađeno i tako. Sada se ne bih sjetio da li je šta pit'o da l' nije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ljudi koji su vam pomogli da ga stavite u auto, možete li da nam kažete imena tih ljudi za koje se sećate da su vam pomogli?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Sada se ne bih mog'o sjetiti, samo sam se sjetio sada da je Pera bio, Mitrović. A od ostalih, ko je sa njim bio, sada se ne bi' sjetio, jer toga je prošlo čudo kroz glavu, koji ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poznajete li osobu po imenu "Ratko Šimšić"?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, učitelj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste njega videli? Sećate li se da li ste njega videli tamo, tada?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije bio tu pored mene. Nije uopšte bio tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vožnja od mesta gde ste našli gospodina Vasiljevića do bolnice je relativno kratka, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dva minuta, tri.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To je, u stvari, samo preko starog mosta, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Preko mosta i još ima oko 300-400 metara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste stigli u bolnicu, verovatno su vas neke medicinske sestre ili neko od doktora pitali kakvog pacijenta imate i vi biste odgovorili "nekog ko je pao sa konja", je li to tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se kome ste tačno rekli u kakvom je stanju gospodin Vasiljević i kako je on dospeo u takvo stanje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam ne sjećam se koja je sestra bila tu, znam da je sišao doktor Goran Lončarević i da mu je na licu mjesta, na nosilama čak, pogled'o i zaključio da je nogu slomljena i prosledio ga dalje. Bila su tu dva momka, tri i odnjeli Mitra, mislim da su ga na rendgen odnjeli. Ja nisam iš'o gore, to ima da se nosi oko 50 metara uz stepenice i tako, mislim da su ga odnjeli na rendgen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi rekli medicinskoj sestri koju ste spomenuli da imate nekog ko je pao sa konja, jeste li to njoj rekli, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, rekli smo to i doktoru i njoj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste doktoru Lončareviću da imate nekog ko je pao sa konja, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za to vreme dok ste vozili ljudе, je li istina da vi prevozite samo civile? Vi niste radili za Teritorijalnu odbranu i niste prevezili ranjene vojнике, da li je to tačno?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije, vozio sam i ranjene vojнике, one koje dovedu sa terena i do Doma zdravlja. Odatle ga nama daju, imali smo dva stara auta i jedan kombi, veći u koji je mogla da teče infuzija, unutra i ako je trebala da ide sestra ili lekar u pratnji, ako je ranjen dobro, tada smo išli kombijem u koji se kači infuzija i za Užice i vojниke, bez obzira.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačno kad kažem da kad je reč o prevozu vojnika sa ratišta do grada, da je to obavljala jedna posebna jedinica?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Posebna jedinica. Bio je vozač na terenu, znali su nekada i mene da odrede, pa na teren tu okolo grada negde, ako je bliže meni od grada do ranjenika, ja odem, odvezem, ukaže mu se prva pomoć i odatle ga prosleđujem dalje za bolnicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad kažete da ste se pobrinuli da mu se ukaže prva pomoć, da li ste vi ranjenim vojnicima davali prvu pomoć?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bila je tu ekipa sestara pod radnom obavezom, po pet sestara koje su dužne da završe, lekar govori šta treba da se da od infuzija, protiv bolova injekcije i ako je lom neki, ranjavanje, zamotavanje, zaustavljanje krvarenja, ubacuješ u auto, pakuješ i ideš dalje, da l' su potreбni lekar i sestra, zavisi koliko je ugrožen život.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike koliko puta ste pozvani na takvu dužnost, da idete na front i prevezete ranjene vojнике?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa ne bih mogao reći. Za godinu dana sam možda išao i 20 i 50 puta, za godinu dana, zavisi ko se najbliže nalazi i automobili se pokvare, pa jedni podje, drugo dođe, to su stara kola i loša.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok je gospodin Vasiljević bio na rendgenu da mu snimaju nogu, da li ste vi dobijali još pozive da idete po još nekog ili ste ostali u bolnici?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zavisi. Izgleda da sam taj dan opet negde otisao, jer su nam javili da treba da dođe ranjenik ili sam čekao. Sigurno da sam čekao tu sat i više do dva, a i dok je on snimao kod nas, stari jedan rendgen, sve se ručno radi, treba da se neka voda, rastvori zagreju, sušilo se ručno kad se uradi snimak, okači se tako

na štipaljku i on se sam prirodno suši, maltene procedura traje i do pola sata i sat dok se snimak završi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde ste vi čekali, u bolnici ili u Domu zdravlja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa to je Dom zdravlja kompletno, nije to bolnica, tu čekaš i ako se u međuvremenu jave da imaš još posla, Mitar nije bio toliko hitno da se to moralio odmah da vozi, a i nije bilo goriva, koristio se svaki minut, ako bi u slučaju još neko bio, da ne ide sam da nešto, koristio se svaki minut maksimalno, goriva nije bilo, gume nisu bile kako treba. Pa 100 puta mi je znala u putu da pukne guma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je došao trenutak kada ste saznali da su obe kosti u nozi gospodina Vasiljevića slomljene?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je to rečeno od strane doktora da su obe, kako ih zovu, *fibula* i druga, da su obe slomljene. Mislim da je tako i rečeno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste čuli da je to doktor rekao?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je Goran Lončarević tu bio i da je rek'o, a i pre snimanja je rek'o da se radi o lomu noge. Rutinski je on pipao rukom i vid'o da je već postojao lom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opisali ste nam kako se rade rendgenski snimci u centru. Da li ste vi videli rendgenske snimke od noge gospodina Vasiljevića, odnosno da li ste videli da su oni bili postavljeni na nekoj tabli gde se mogu videti ili na neki sto? Da li ste ih uopšte videli?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam vid'o snimke, a pretežno se daju pacijentu da ih ponese sa sobom. Oni ih nose sa sobom da bi ih u Užicu videli, mada su ga u Užicu ponovo snimali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete da li se svi prelomi kostiju leće u Užicama ili u Foči ili se neki takvi pacijenti leče u Domu zdravlja? Da li doktori ikada u višegradskom Domu zdravlja stavljaju gips na slomljenu nogu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: U Foči ili u Užicu, jer nemamo mi ortopeda za te bolesti i neće niko da preuzima rizik na sebe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je uobičajeno da kada pacijenta treba prevesti iz Višegrada u bolnicu, bilo u Foči ili u Užicu, da se pripremi uput, odnosno da u višegradskom Domu zdravlja napišu uput u kome kažu doktorima u bolnici kakvu su dijagnozu uspostavili za tu osobu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja ne idem u bolnicu bez uputa, napiše se uput i ... To su bile dve republike i pre rata i sada, sada su maltene druge države. I onda su oni preko uputa pisali fakture naplate, koliko dana ostaje, to je jedan dokument u

kome piše broj knjižice, broj svega na sadašnje vreme i onda ja vozim sa tim uputom, piše mi na koje odelenje glasi uput i to mi je dokument, moj najglavniji. Sada već drugačije radim, pišem i ja podatke, a ranije nismo pisali nikakve podatke, jer je uput bio merodavan za sve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A taj uput, da li je to standardni formular koji postoji u Domu zdravlja, koji neko ispunjava, ili doktor ili sestra, uzme prazan komad papira pa ispiše uput?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Formular gdje sve ima koji se podaci daju, formular, Mitar Vasiljević, gde je zaposlen, šifra djelatnosti, bolesničke, sve. Dobiju se svi podaci, to je već postojeći formular koji sve ima gdje se šta navodi od podataka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi potrebni podaci bili i mesto i vreme gde je osoba pretrpela povredu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne to se ne piše, samo od prijema pa dalje, ne piše se to tu, a ima protokol, knjiga gdje se piše dijagnoza i gdje je poslat, u Domu zdravlja ostaje kao protokol.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se čuva kopija tog uputa?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, jer sve iz uputa je napisano u protokol, doktor ima receipt ako mu treba terapija, ako treba injekcija protiv bolova, ima jedan recept koji doktor napiše, a sestra posle upiše u knjigu protokola, dan, datum, tada i tada Mitar Vasiljević proslijeden za dalje i to mora da stoji u knjizi koja se može i sada naći.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste pre nekoliko trenutaka da vi ne odlazite bez uputa. Moje pitanje vama je šta ste učinili sa tim uputom kada ste stigli u bolnicu u Užicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Dajem na prijemnu ambulantu doktoru, taj uput dajem doktoru na prijemnoj ambulanti u bolnici. On po tome gleda šta je doktor iz Višegrada napisao i ako on nije siguran u neke stvari, ponovo ga vodi na snimanje. Taj uput je bio za ortopediju Titovo Užice i ona ostaje тамо као njihov dokument i по томе fakturišu naplatu, ustanovi koja je poslala i Fondu za zdravstvo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno da se kaže da ako biste vi doveli pacijenta u užičku bolnicu bez uputa, da bi bolnica mogla da kaže: "Pa mi nećemo da primimo ovog pacijenta, bez uputa", da li je to tačno?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, uzeli bi ga, ali je neko dužan da što pre dostavi uput. Ako sam ja našao udes na putu i sada mi je tu najbliže, ja moram da ga odvezem bez uputa, pa će neko da dostavi, ko zna, pa će uputnica da stigne za njim, da se zabeleži gdje je lež'o i koliko je lež'o.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prema vašem shvatanju, onda bolnica zadrži taj uput, u ovom slučaju užička bolnica i to onda ulazi u dosije pacijenta, je li to tako po vašem saznanju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Uput ostaje tu, da, ostaje u Užicu u bolnici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste vi dobili taj uput za njega, da li ste ga pročitali?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Slabije, kad uopšte čitam, sada pretežno imaju neke šifre pod kojima se dijagnoza bolesnika, brojevi, jer ima težih bolesnika za koju bolest ne sme ni on da zna koju ima i to su neke cifre i ja retko kad čitam. Samo sam video da ima, "Mitar Vasiljević, ortopedija Titovo Užice", kad mi je dala sestra, ja to predam pretežno bolesnicima, jer dešavalo mi se da izgubim, "pa gde je, jesli li ponio ti, pa ne znam, izvoli, čuvaj", ja ne mogu da čuvam i njega i uput i sve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se kakva je bila dijagnoza na tom uputu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam kako sad to doktori napišu, fraktura, to je lom, pretežno tako pišu kada je neki lom, a ne bi' se sjetio šta je pisalo na tom uputu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da nam kažete kako ste vozili od višegradskog Doma zdravlja prema užičkoj bolnici? Da li ste išli preko mosta i opet preko trga gde ste i pokupili gospodina Vasiljevića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Iš'o sam opet preko starog mosta i zamolio me je Miloje Novaković, on je bio šef računovodstva kod nas, da ga pozovem, da bi i on poš'o, jer je im'o neku kontrolu, nešto sa očima mu nije bilo u redu i internisti, onda sam naiš'o preko mosta i stao kod drugog mosta, gdje stanuje Novaković, odatle sam pokupio Novaković Miloja, sedeо je pored mene, Mitor je lež'o na krevetu i mi smo zajedno krenuli. Put nije bio bezbjedan, bio je mokar, onda smo išli tako, a i Mitor nije insistirao da se nešto žuri.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Most gdje ste pokupili gospodina Novakovića, koji je to most, je li to novi most preko Drine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Na rzavskom mostu, ispred rzavskog mosta on ima stan, ispred "Privredne banke Sarajevo".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da vas je on zvao u bolnici i tražio da ga prevezete u Užice gdje je imao pregled, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam ga zvao da pođe sa mnom, malo radi lične bezbjednosti i on je im'o neku kontrolu u bolnici, treb'o je nešto, sad ne znam, ja sam ga zvao kad sam treb'o da pođem "sačekajte me, izadite iz stana, ispred zgrade" i ja kad sam stao, on je seo sa nama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on sa sobom imao oružje za vreme te vožnje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam na koga mislite.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na gospodina Novakovića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije on nikad im'o, on je radna obaveza, stariji čovjek, nije nikada im'o oružje. Možda je kući im'o lični pištolj, a nikad ga nisam video tako. Nije ništa im'o od oružja, jer se nije moglo nositi oružje za Srbiju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi imali oružje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A zašto ste se onda osećali sigurnijim sa nenaoružanom osobom u autu? Kako je to bilo sigurnije, jer vi ste nam rekli ranije da bi moglo da se puca na vaše vozilo, pa kako bi vas nenaoružana osoba mogla zaštiti, ili učiniti da se osećate sigurnijim?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam od svih insistir'o, iš'o sam na neku sudbinu Božiju, ako će pogoditi ... Jer u autu nema šanse da se bilo ko brani, čovek kako sedi, takav je teren da ti nije potrebno oružje, ako će neko da puca i ubije, nije mi uopšte trebalo na toj deonici. On стоји na obali, ja idem tako vozim, šta će.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da je gospodin Novaković imao kontrolu za oči. Znate li u koliko je sati trebalo da dođe na kontrolu u Užice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Tada su pretežno vršili usluge, svako odelenje je imalo, bio je tu i lekar dežurni, očni lekar i dežurni internista, on je tako poš'o i rek'o "završiću" i hteli su ljudi da nam završe, koji smo ovde, u bilo koje vrijeme.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Juče ste nam rekli da su kola stala u mestu Vardište. Koliko dugo ste tamo stajali?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Vardište, tu je od Mitra Vasiljevića rođeni ujak, familija, to je od njegove majke brat i on je nas zamolio, rek'o je: "Stanite tu, hladno mi je" i tu smo Novaković i ja izašli, popili smo neko osveženje, neki sok i nešto za osvežavanje, mislim da je gospođa odnела Mitru u kola, kada je ležao, nije se nikuda micao i dala mu je, prekrila ga je čebetom da mu bude toplice. Oko 20 minuta smo bili tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad vam želim postaviti nekoliko pitanja o opštem načinu rada u Užicu. Imam li pravo kad kažem da postoji odelenje u Užicu koje prima nove pacijente i da u tom odelenju postoji doktor i sestre i drugo medicinsko osoblje, kojima je zadatak da prime nove pacijente i utvrde gde treba dalje da se ide na lečenje, je li to tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, na prijemu ima pet sestara i ima dva čovjeka koji voze pacijente, na liftove, na odelenja i doktor koji to primi, on šta ne može da odradi, svako odelenje ima svog lekara. Kad oni ustanove o čemu se radi, zove ljekara sa tog i tog odelenja, a ove sestre dole moraju da pripreme pacijenta i pidžamu da pripreme, da ga presvuku i sve da odrade i kad je spreman, doktor ga prima i one ga voze na odelenje, na kom on pripada odelenju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Slušajući vaše svedočenje juče, čini se da u ovom slučaju, slučaju gospodina Vasiljevića, kada ste vi stigli u bolnicu, on vas je zamolio da ga ne dovodite do tog lekara koji primaju nove ljudе, već da kontaktirate određenog doktora, doktora koga je on poznavao. Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, on je ipak tražio, taj je čovjek sa našeg područja, rođen u Višegradi, a tamo je završio specijalizaciju i danas se to dešava da ljudi idu kod njega. Tražio je Aleksandra Moljevića, doktora koji je i siš'o i primio ga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada kažete da je bio iz Višegrada, je li on bio iz Višegrada, je li rođen тамо?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: U Višegradi majka mu je učiteljica, otac zanat neki, bravar.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Je li on radio u Domu zdravlja u Višegradi neko vreme?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Radio je sa mnom, isti dan sa mnom, 1984. godine, 27. septembra smo počeli zajedno. I onda je on, nije mog'o da dobije specijalizaciju i mi smo, kad smo besposleni u dežuranama pisali molbe gdje god je moglo, u celoj bivšoj Jugoslaviji i na kraju je dobio specijalizaciju ortopedije u Užicu. Tu je počeo da radi, ja mislim možda 1980. godine. Nije se tu zadrž'o godinu-dve dana i otišao u Užice da radi. Završio specijalizaciju u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo da pojasnimo datume. Vi ste rekli da je on počeo da radi u septembru 1984. godine. Možete li da nam kažete koje godine je on napustio Dom zdravlja u Višegradi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: On tamo nije bio više od godinu-dvije dana, radio i otiš'o je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A nakon što je doktor Moljević otišao, da li se ikada vratio da poseti pacijente koji su njegovi prijatelji u višegradskom Domu zdravlja, možda da ih preveze do Užica. Je li ikada to činio?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, oni su išli njemu i kad je trebala posebna kontrola, zakazivao je kontrole da dolaze u Titovo Užice na kontrole. Oni su bili obavezni da dolaze.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja ne želim gospodinu Moljevića da priredim nikakvu neprijatnost, ali, na primer, zbog čega bi pacijenti iz Višegrada tražili da vide gospodina Moljevića? Da li bi jedan od razloga mogao da bude i to što je, na primer, dugačak red i što ima puno pacijenata pa da bi oni hteli da prođu, u stvari, brže, da ne čekaju, pa zato, u stvari, traže gospodina Moljevića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: I zato, a i dobar je stručnjak, svoga posla. Poverenje ljudi imaju u njega, veliko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, nakon što vas je gospodin Vasiljević pitalo možete li da nadete doktora Moljevića, da li ste vi otišli da potražite doktora Moljevića, da vidite da li radi toga dana?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pozovem sestre telefonom, ima lokalnih telefona i one nađu i pretežno su udovoljavale pacijentima, one su to odrađivale. I onda nisam mogao sa sviju, meni je bilo dosta sviju njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali vi ste u ovom konkretnom slučaju, dakle vi ste tražili da doktor Moljević dođe i da će on biti taj koji će da primi gospodina Vasiljevića u bolnicu u Užice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: On je tada bio dežurni na odelenju ortopedije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada predajete pacijenta medicinskom osoblju užičke bolnice, da li vi tražite od njih da nešto potpišu, da potvrde da su primili pacijenta ili oni od vas traže da nešto potvrdite, da ste im prebacili pacijenta? Da li se to radi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Tada ne, a sada da, sada i u Foči i svud i ja uzmem sam, ima pečat prijemne ambulante i ja stavim radi moje firme, a tada nije niko tražio. Tada nije bilo obavezno, niko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A u to vreme, da li je postojao nekakav izveštaj ili bolnički formular koji bi medicinsko osoblje popunilo odmah, čim bi pacijent stigao na prijem?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ima svakog pacijenta, ime, prezime, oca, majke, s kim živi, oca, majka, ko mu je majka, ulicu, broj, sve, ko mu je majka, otac, supruga, s kim živi i ulica i broj. Sve to se ukuca, u protokolu ostaje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi videli da je doktor Moljević nešto zapisao ili popunio nekakav formular kada je primio gospodina Vasiljevića u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: To rade na prijemnoj i onda ide kod Moljevića i on otvara listu. Mi je zovemo "temperaturna lista", dane koje leže i svaki dan šta je primao, šta se radilo, a na prijemnom dolje uzimaju sve podatke. A Moljević samo parafir možda stavi na uputnicu da ga je on primio kod sebe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad se ide od Višegrada ka Užicu, recite mi koje je najkraće vreme za koje vi, kao vozač, možete da stignete od Višegrada do Užica, ako se pretpostavi da niste imali nikakvih prepreka, da niste zaustavljeni na kontrolnom punktu, da se ništa ne dešava na putu, da idete direktno, brzo, od Višegrada do Užica. Koliko to traje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Kad mi je dobro auto i to za sat vremena, kad je jako, ritam, kad nikakvih smetnji nemam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon tog dana, dana kada ste odvezli gospodina Vasiljevića u bolnicu, vi ste odlazili i posećivali ga, kad biste se našli u Užicu nekim drugim poslom?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa odem, pretežno neke obiđem. Nekad mi neko da od rodbine da ponesem. Nekad mi hranu neku, nekome odeću, veš neki, nešto i tako sam radio, jer nisu ljudi imali mogućnost da putuju i stalno sam ponekome nešto nosio, usput ponesem i tako, kad me neko zamoli da, šta donesem u Dom zdravlja, kaže "ponesi mi kad podješ"

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U ovom konkretnom slučaju vi ste nam rekli, ako se sećate, da vi mislite da je gospodin Vasiljević u bolnici proveo, otprilike, 30 dana. Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je i više, ja sam njega tako video u avgustu mjesecu na štakama. Proveo je sigurno mjesec i po dana, jer sam čuo od ljekara da je išao i na druga odelenja. Na neuropsihijatriju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U svrhu nekoliko narednih pitanja koja će da vam postavim, govorićemo sada o prvih tih 30 dana koje je on proveo u bolnici. Koliko ste vi njega puta posetili u tih prvih 30 dana?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, sad, moguće tri, čet'ri puta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste ga prvi put posetili tokom tih 30 dana, da li možete da nam kažete da li znate koliko je vremena proteklo između dana kada ste ga dovezli u bolnicu i tog dana kada ste ga prvi put posetili?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zavisi kad sam imao slučaj da vozim tamo i možda sam prvi put nakon par dana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A možete li da nam kažete, otprilike, kada ste ga drugi put posetili? Da li je to bilo par dana nakon toga?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: 10 dana iza toga. Tako, ja sam navrać'o ako je tu 10 pacijenata, ja sam sviju znao da obiđem, da vidim ko su, gde su, šta su.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, zar nije tačno da tih tri ili četiri puta kada ste vi videli gospodina Vasiljevića u bolnici tokom tih 30 dana, da ga vi nikada niste videli sa tegovima na nozi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim prvi put da je imao i ja sad, znate kako, ja ne mogu da pamtim sve, odeljenje je puno takvih slučajeva. I kad bih sve znao upamtiti, sad bilo je još i kod njega i kraj njega i da li, ja obiđem po pet soba odjednom, u svakoj se neko nalazio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pročitaću vam deo izjave koju ste ranije dali i tu ste opisali da je on imao gips, a onda vas je gospodin Roj pitao "ali se ne sećate da je imao tegove", a vi ste rekli "ne". Da li se vi sećate da ste gospodinu Roju rekli da se ne sećate da ste ikada videli tegove na nozi gospodina Vasiljevića, kada ste mu išli u posetu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, moguće je da sam rek'o, a znam po svim, kad su stavljali tegove, nema gipsa. I sada ako vozim i sve, prvo se tegovi vrše pa posle tegova se stavљa gips, a sad, ono, nikad nije bio gips i istezanje. Kad se završi istezanje, onda ga stavljaju u gips i ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali zar nije istina da ste vi gospodinu Roju rekli da, kada ste posećivali gospodina Vasiljevića, da on nije imao ekstenziju na nozi, da se vi toga ne sećate? Zar vi niste to rekli gospodinu Roju pre svega par meseci?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći. Moguće da sam rek'o, ja sad, jer sam sad komotniji, manje se bojam nego tada, ja sam bio nešto, tako, prvi put sam u Sarajevo i otiš'o.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta biste vi rekli, koliko se sećate, šta vi mislite da je istina danas: da li biste rekli da je gospodin Vasiljević imao ekstenziju na nozi? Da li vi mislite da je to tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, sada bih zamolio da se ovaj dokument, spisak sa pseudonimima, zavede kao dokazni predmet Tužilaštva 158 i da se pokaže svedoku.

SUDIJA HANT: Hoće li to da bude dokazni predmet?

TUŽILAC GRUM: Da. Časni Sude, izvestan broj ljudi koje će ja da pominjem u ovim pitanjima koja će da postavim, neće da budu svedoci u ovom predmetu, ali ja mislim da bi bilo dobro da ih pominjemo kao osobe od 201 do 203.

SUDIJA HANT: U redu. Gospodine Domazet, imate li kakvih prigovora?

ADVOKAT DOMAZET: Nemamo prigovora.

SUDIJA HANT: To će da bude dokazni predmet 158 i biće pod pečatom. Pre nego što nastavimo dalje, vi ste govorili o različitim zapisnicima sa ovim svedokom. Postoji jedan od zapisnika za koji bih htio da čujem nešto više od gospodina Tanaskovića. Postoje uglavnom neke evidencije koje se popunjavaju u ambulantnim centrima kada je auto Hitne pomoći poslat da se pokupi neki pacijent, obično vreme kada je dobijen poziv, kada je auto poslat i tako dalje. Interesuje me da li tako nešto postoji i ako bi vam to bilo od koristi, da li biste možda mogli da postavite neko pitanje u vezi sa time, o vremenu, na primer?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kao vozač kola hitne pomoći, da li ste vi, gospodine, vodili bilo kakvu evidenciju, neki zapisnik o tome kada ste bili pozivani, gde ste išli, u koje vreme i tako dalje?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije od mene to traženo u ratu nikad.

SUDIJA HANT: Ono šta sam ja imao na umu je, u stvari, da li postoji neka evidencija u centru koji otpošilje kola Hitne pomoći i koji bi mu, eventualno, ona posle dala?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, pretpostavimo, na primer, ako ja pozovem, da sam ja 1992. godine pozvao višegradske Dom zdravlja i da sam rekao da je potrebno da se pozovu kola Hitne pomoći, ko bi primio taj poziv, koje odelenje bi primilo moj poziv?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Višegrad. Ovaj, medicinska sestra koja je dežurna tu ili ljekar, ko se prvi javi do telefona. Ima vozač, ima ljekar, ima sestra i sad, ako je ljekar zauzet na poslu, javlja se medicinska sestra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li postoji nekakva knjiga ili formular pored telefona koji se popunjava kad neko pozove. Da li bi onaj koji se javi telefonom popunio nešto, da li bi rekao o kakovom se pozivu radi? Postoji li nekakav zapisnik, nekakva evidencija te vrste?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: To je kratka relacija i to se evidenira posle kad se dovezu kola, šta je, a to нико не zapisuje odmah. Dokaže se kad se dovuče pacijent. I danas dan nikad ne zapiše niko da je mene poslao tu i tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pretpostavimo da ste izašli zbog nekog poziva i u međuvremenu neko drugi pozove, pa se vi vratite. Da li vam onda neko da neki papir na kome piše da je neko drugi tražio pomoći i da treba da idete na neku drugu lokaciju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ako ima ponovo, kažu mi idi tu i tu, daju mi ulicu i broj ili tako, "idite da vozite".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I kad se vratite, da li ste vi odgovorni za to da napišete negde gde ste bili i kog ste pacijenta pokupili? Jeste li vi morali tako nešto da zapišete?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Sada da, pišem kućne posete i dolaske i to, a tada nisam ništa pisao, jer oni upišu, ja nisam. Samo kad idem i sada kad idem dalje, upišem, a u ratu nisam nikad, kad idem dalje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U to vreme, zar nije gorivo za kola Hitne pomoći i gorivo uopšte bilo dostupno u veoma malim količinama? Zar nije bilo važno da se vodi računa o tome da se ne troši zabadava?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije se trošilo zabadava. Kako ljekar naredi i sad ako imaš toliko, ako nema, ali morao si da odeš tu ako je kratka relacija. Nešto se od goriva nabavljalo, ko je nabavljao, pretežno ko je dav'o, ja ne znam, u buradima se držalo gorivo u Domu zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ako bi neko želeo da proveri da li vi ili neko od drugih vozača troši gorivo koje je tu samo za službene porebe, zar ne postoji nekakav papir, neka evidencija u kojoj stoji gde je to otišao vozač, ako je otišao negde kolima Hitne pomoći?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jedan kao nalog, pisale su se linije, "Višegrad" Dom zdravlja, nalog koji se upiše i kilometre, gdje si iš'o, ako sam iš'o tu i tu. Samo piše odlazak-dolazak i ja mislim da to mora negde da postoji, samo u nalogu napišem Dom zdravlja "Višegrad", ako negde idem. Samo relaciju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam nešto da nam kažete o tome, o toj evidenciji, gde se ona držala, gde se ona vodila?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja sam to držao u autu i u autu imam taj nalog, broj auta, ispravnost auta, vozač Živorad Savić i poslat Dom zdravlja "Višegrad"-Dom zdravlja, na primer, sad uzimam za primer Dobrun, tako relacija preko pet kilometara, tako zapišeš. I onda kilometražu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali iz vašeg odgovora treba da shatim da vi niste morali da ubeležite nijednu razdaljinu koja je bila kraća od pet kilometara u taj nalog?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam treb'o to da pišem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da razjasnimo, taj zapisnik o kome vi sad govorite, da li se može očekivati da se u tom nalogu nađe beleška o tome da ste vi tog dana odvezli gospodina Vasiljevića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Moguće da bi se mogli negde naći, u kom samo možda da piše datum i Višegrad-Užice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li bi tu stajalo i ime pacijenta?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Kod mene ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A gde su ti vaši nalozi iz perioda leta 1992. godine? Gde se oni danas nalaze?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da su u Teritorijalnoj odbrani, da su svi tamo, jer su oni izdavali pretežno naloge i za sanitetsku jedinicu i njima se vraćaju ti nalozi. Kad se popuni rubrika, gorivo i sve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ti nalozi o kojima vi govorite, je li to nekakav blok sa formularima ili je to neka obična sveska? Možete li da nam opišete malo detaljnije na šta to liči?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ovako, nalog koji je ovolike veličine, dupli i tu piše podaci moji, piše "podaci vozila", "broj vozila", čak "291-13", ako se sjećam da je "Lada" (Lada) bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Izvinite možete li još jednom to da ponovite? Rekli ste "291-13"? Je li to broj registracije? A da li je taj nalog ostajao u kolima ili je vozač kola imao taj nalog uz sebe? Uz koga je taj nalog išao, uz kola ili uz vozača?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Uza mene. Tada smo sipali na benzinskoj pumpi gorivo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Taj papir šuška pa vas molim da ga samo ostavite tu, zbog mikrofona. Znači, da bi to ušlo u zapisnik, dakle, vi ste uzeli papir, formata A4 i pokazali da je to veličina naloga?

SUDIJA HANT: Ja prepostavljam da je on uzeo taj papir i okrenuo ga ka sebi da bi mogao da ga vidi, međutim, zamolio bih vas, gospodine, da ga okrenete zato što se ovde sve snima, pa bi se to moglo i videti što piše na papiru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala vam. Gospodine, dakle, zamoliću vas sada da potvrdite da je taj nalog o kome ste govorili, bio veličine formata A4. Je li to tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Toliki, ali duplo. Još jedan ovako. Ovde podaci, unutra, a ovamo ima prezime, vozač i to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pomozite mi sada da nešto razjasnimo. Nakon kraja vaše smene, sad, na primer, ja treba da preuzmem vaša kola Hitne pomoći, da prevozim pacijente, da li sad ja, kao vozač, imam svoj nalog ili mi koristimo, i jedan i drugi, taj isti?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Upisana su oba vozača na jednom vozilu i, po potrebi, sad i on svoje piše i ja svoje. Na jednom i sada imamo dva vozača, dužimo dva vozila, iste naloge, imena su upisana zajednička.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A na kraju smene, vi taj papir ostavljate u kolima Hitne pomoći, kako bi drugi vozač, dok je on na dužnosti, mogao da ga koristi? Je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko često biste vi uzeli taj papir i vratili ga nekad? Je li to bilo jedanput nedeljno ili kad biste ga popunili, ili kada? Kad biste vi taj papir vraćali, davali nekome?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, kad se popuni nalog do kraja sa gorivom i nema više rubrika za upisivanje relacija, onda idem na pumpu benzinsku i on meni da drugi, to je, kao, bila, neki ljudi koji su dužili gorivo i onda su imali prioritet Domu zdravlja da dadnu gorivo i kad se potroši, ja sam taj nalog ostavljao na benzinskoj pumpi da mi on napiše drugi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ta osoba na benzinskoj pumpi je pripadala Teritorijalnoj odbrani, je li tako?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da, ona je pripadala i ja mislim da je to, da li je opština, ko je obezbjeđivao gorivo, to i tako da su oni kroz tu evidenciju imali potrošnje i relacije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kako se zvala ta osoba kojoj ste vi davali taj formular, dakle onaj formular koji ste vi imali pri sebi u vreme kada ste odveli gospodina Vasiljevića u bolnicu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bilo je njih, na pumpi je radilo tri, čet'ri čovjeka i sad koji se tada zadesi, pa pretežno on samo zameni, napiše podatke i sad bilo je, ja ne znam od njih koji je bio tačno tada, bilo je pet, šest ljudi koji su radili u smjenama, koji se pogodio taj dan, ja možda tog dana nisam ni svrać'o na pumpu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Moje poslednje pitanje u vezi sa tim nalogom je šta je stajalo na vrhu tog formulara? Je li je imao nekakav naziv zvanični koji je stajao gore?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Imao je pečat koji se izda, datum izdavanja naloga, ime, prezime, Savić Živorad, još ko je sa mnom, kolega koji je bio tada, upiše i njegovo i onda dole nalog o vozilu, podatke vozila, registarski broj i sve i rubrika u kojoj napiše kol'ko mi je goriva nasuo i ja upisujem relaciju koju sam iš'o. Relacija od goriva, datum kad polazim, kuda idem, Titovo Užice-Višegrad.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad bi vam bio potreban novi taj dokument, šta biste vi rekli, kako biste tražili? Da li biste tražili formular za gorivo ili formular za kola? Je li imao taj formular neko ime?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: "Nalog za sanitet".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim tog papira, da li je postojao još neki papir na kom se nešto beležilo, pre nego što se pacijent odvede u Dom zdravlja u Višgradu? Znači, papir koji služi u bilo koju svrhu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, samo taj papir.

TUŽILAC GRUM: Predsedavajući, sudija, mislim da ćemo sada da pređemo na sledeću temu.

SUDIJA HANT: Hvala vam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja sam vam malopre dao jedan papir, sada ću da vas zamolim da ga okrenete i da ga pogledate. Sada ćemo o tim ljudima koji su na tom spisku, da govorimo. Postaviću vam nekoliko pitanja o tim ljudima, a zamoliću vas da ne govorite njihova imena naglas, već kad govorite o jednoj osobi, da kažete onaj broj koji je sa leve strane imena te osobe. Na primer, ako govorimo o prvoj osobi, onda ćete vi da kažete "osoba VG-81" je rekla to i uradila to. Jeste li razumeli, gospodine Saviću? Morate reći glasno, da bismo vas čuli.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Razumeo sam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osoba čije ime se vidi pored broja VG-81, vi tu osobu poznajete, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Poznajem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas takođe da taj papir ostane na stolu, zbog kamere. Takođe ću da vas zamolim da nam ne dajete nikakve informacije o tim osobama, u vezi sa mestom gde su živeli i gde su radili, osim ako ja to od vas konkretno tražim. A to sve zato da bi se zaštitio njihov identitet. Da li ste ranije u toku ove godine vi i još nekoliko ljudi, među kojima je bila i ta osoba VG-81, da li se desilo da ste vi sedeli za stolom i razgovarali?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesmo jednom, sa osobom 081.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je iko od drugih ljudi sa tog spiska bio prisutan tu tokom tog razgovora?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jes' jednom kad su me pozvali, ali ne sjećam se njihovih imena, samo iz viđenja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste "kada su vas pozvali", ko vas je pozvao? VG-81 ili ti, neki drugi ljudi koje vi znate iz viđenja, ali im ne znate imena?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: 081, osoba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete, otprilike kada se to desilo ranije u toku ove godine?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao tačno, negdje juni, kad su oni dolje bili, ne znam ni ja, ljeto je bilo. Možda u maju, kad je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi otišli i sastali se sa tim ljudima?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pozvala me, kao da ima neki bolesnik, pošto prethodno nije niko dolazio, ja sam doš'o i dole sam sjeo, popili smo kafu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko ste, otprilike, vremena vi bili u društvu sa osobom VG-81 i tim drugim ljudima, dakle, koliko ste vi vremena proveli sa osobom 81 i sa tim drugim ljudima koje znate iz viđenja, ali ne znate kako se zovu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: 20 minuta, dok se skuhala kafa, popili, zapalili po jednu cigaru, dvije i tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A drugi ljudi koji su bili prisutni, da li možete da nam kažete koliko ih je bilo, dakle, koliko još ljudi osim VG-81, je bilo prisutno?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jedan muškarac i jedna žena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste pili rakiju uz kafu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Oni jesu, ja nisam popio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon tog razgovora koji je trajao dvadesetak minuta, šta ste uradili?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Izašao sam ispred, tamo i treb'o sam da krenem kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je do tog sastanka došlo u stanu jednog od tih ljudi s kojima ste razgovarali?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, sada ču da zamolim da preostali deo mog unakrsnog ispitivanja, a znam da je ovo neobična molba, ali tu će da se iznose informacije koje bi mogle da ugroze i ovog svedoka i jednog svedoka Tužilaštva, pa zato molim da pređemo na privatnu sednicu za ostatak mog ispitivanja.

SUDIJA HANT: Da li ste razgovarali o ovome sa advokatima Odbrane?

TUŽILAC GRUM: Gospodin Domazet zna o čemu ču ja sada da postavljam pitanja. Ja ga nisam pitao kakav je njegov stav o privatnoj sednici.

SUDIJA HANT: Zna li o čemu čete sada da postavljate pitanja?

TUŽILAC GRUM: Zna.

SUDIJA HANT: Šta, gospodine Domazet, kažete na to da sada pređemo na privatnu sednicu kako bismo zaštitili ovog i još jednog svedoka?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja nemam protiv, ukoliko se ovo ispitivanje odnosi na glavno ispitivanje, dakle ukoliko je to ispitivanje u vezi sa tim.

SUDIJA HANT: Vi govorite u šiframa za koje ja ne znam ključ, ali da li je o tome reč?

TUŽILAC GRUM: Da.

SUDIJA HANT: Dobro, onda ćemo da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA HANT: Sada smo na javnoj sednici. Možete da nastavite, gospodine Tanaskoviću.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ovo pitam zbog toga što se u izjavi koji ste dali gospodinu Roju uopšte ne pominje svadba, niti vaše prisustvo na bilo kojoj svadbi. Ja ću vam citirati vašu izjavu koju ste dali gospodinu Roju, a koja se odnosi na taj dio podataka o supruzi. Prevedeno na srpski, to je strana 4, ne znam na kojoj je strani u engleskoj verziji, možemo to posle potražiti, a kaže "u prolazu je, prošao na stranu i rekao je ...

SUDIJA HANT: Samo trenutak. Pre svega bih želeo da vas pitam da li se ova pitanja tiču one video trake koju smo videli na privatnoj sednici? Vi ste sada spomenuli svadbu, je li to ta traka?

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Pa o svadbi je pričano ranije, a svadba je ovo nešto posebno što ćemo o toj traci govoriti. Časni Sude, samo da objasnim. Svedok je rekao da je prisustvovao ovoj svadbi u hotelu "Višegrad", toj svečanosti, gdje je bio i optuženi Vasiljević i gospodin Lukić i sad bi morali da raspravimo je li to bila svadba, je li bio rođendan, je li krštenje i tako dalje.

SUDIJA HANT: Da li mu vi postavljate pitanje o onome šta smo videli na videu? To je vrlo jednostavno pitanje. Ja sam do sada čuo samo o jednoj svadbi od ovog svedoka, a to je svadba čiji smo deo videli na video traci. Ako ćete o tome da postavljate pitanje, moramo da budemo na privatnoj sednici. Zato vam postavljam to

pitanje, a drugo pitanje koje vam postavljam je: kako možete da dođete do toga postavljajući sugestivna pitanja? Možete da ga pitate da li je on rekao nešto drugo ili suprotno onome šta mu je predočilo Tužilaštvo u unakrsnom ispitivanju. Možete da razmislite o tome za vreme ručka pa čemo da se vratimo u 14.30. Ja ne želim da postavljate sugestivna pitanja. Vi ne možete da postavljate sugestivna pitanja ni za vreme dodatnog ispitivanja kao ni za vreme glavnog ispitivanja. Ako je reč o novom materijalu, možete mu postavljati pitanja na uobičajen način, a kako to proizlazi iz unakrsnog ispitivanja, nisam siguran, ali možete da date gospodinu Grumu pravo da ponovo postavi pitanje ako je to novi materijal.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gospodine Tanaskoviću, da li ovo treba da se razmotri na privatnoj sednici ili ne?

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Pa počeli bismo od ove kasete koju smo sada videli, znači trebalo bi na privatnoj sjednici.

SUDIJA HANT: U redu, prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li da kažete šta ste vi u vezi sa ovim, pre ispričali gospodinu Roju, istražitelju, ili niste ispričali?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nisam u vezi svadbe tu ništa isprič'o, samo me je pit'o, ovaj, "je li kaseta tu koju ste doneli, jeste", dao sam i ništa me više nije pit'o o tome.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Pričali ste malopre, na pitanje gospodina Gruma oko čišćenja, ono šta ste izjavili da je gospodin Vasiljević radio. Između ostalog, na pitanje gospodina Gruma, rekli ste da je i vaša žena radila to isto, znači čistila ispred svoje radnje, prodavnice i tako dalje. Možete li nam reći da li se vaša žena požalila vama ili nekom drugom da to ne želi da radi, da je neko tera, pa bio to i gospodin Vasiljević ili je li vam pričala da se neko ko od tih lica koji su radili, žalili na tako nešto?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije se niko žalio, ako nisu imali nekih većih poslova unutra, svi su bili, tako, kao da se očisti, što čistije to bolje. Nije nikad rekla

"vala natjer'o me je neko, bilo ko, Mitar, na silu da radim". To su pretežno smatrali kao zadatak neki, obaveza.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Vi ste malopre pomenuli radnu obavezu. Šta vi podrazumevate pod "radnom obavezom"?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Imali smo svi radnu obavezu pri preduzeću, bez odaljavanja. To je radna obaveza na kojoj sam na morao da budem non-stop, bez udaljenja s posla, tu spavaš, tu jedeš, tu ti je boravak. To je pod radnom obavezom, pri firmi.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: To što ste ispričali je u odnosu na one koji su zaposleni. Da li su i nezaposleni bili u radnoj obavezi?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Koji nisu zaposleni, imali su poljoprivredno dobro jedno, pa su imali obavezu sedmično jedan dan ili dva, da odu da, sijalo povrće i voće, da se to obradi, okopa i tako, imali su pod radnom obavezom i to.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači i oni su bili pod radnom obavezom?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li se može shvatiti ili možete li vi to shvatiti i reći nam, to šta su radili vaša žena i drugi, odnosno sa njima gospodin Mitar Vasiljević, da li bi se to moglo smatrati pod radnom obavezom?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Bi, morao je neko nešto da privređuje, radi i ostvaruje, osim kućnih poslova, da ide na njivu da se pokupi voće i povrće koje je prispjelo ili da se okopa. Sve je imalo raspored koja firma kada ide, u kom periodu, odvlačili su ako su imali autobuse, a ako ne, vraćali su se. To je pretežno bilo kod Drine dolje, Kosovo Polje, Mušići, gdje su morali da idu na poljoprivredna dobra.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Može li se iz ovog šta ste rekli zaključiti da je ono šta su radili vaša žena i ostali sa Mitrom Vasiljevićem, takođe radna obaveza?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: To se smatralo radnom obavezom.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Na pitanje gospodina Gruma oko naziva funkcije "načelnika čišćenja grada", pored toga što ste objasnili da je nadimak "načelnik" iz šale, ja bih vas pitao je li vam poznato da li stvarno, zvanično postoji funkcija "načelnika" u Višegradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Postoji načelnik SUP-a sada i tako, sada samo načelnik SUP-a postoji.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači "načelnik čistoće grada", odnosno "načelnik za higijenu" u to vreme nije postojao kao funkcija?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Sada bih vam postavio nekoliko pitanja u vezi tih leševa koje ste vi videli u Drini, u Višegradu. Pitao bih vas je li vam poznato da postoji jezero do hidroelektrane Višegrad?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Postoji jezero i do elektrane i u Višegradu, a postoji jezero iznad Višegrada, druga elektrana i jezero, a Bajina Bašta jezero do Višegrada, a tada je mala voda bila. Manji vodostaj je bio zbog toga što su očekivali, bojali su se puštanja vode većeg, radi plavljenja, što sam juče počeo pričati, pa su onda imali manji nivo i ljeti je bilo sušno. Održavali su nivo vode koji nije bio veliki. Drina je bila manja.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Zašto je nivo bio manji? Šta se to očekivalo?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ispraznili su jezero doljnje naše, zvano "doljnje" i kad je trebalo Murat da pusti vodu, da bi mogli da prihvate kompletну vodu sa gornjeg jezera, jer je velika akumulacija, da ne bi došlo do opšte katastrofe i oni su držali tako tada i ostalo je da nisu imali dovoljno akumulacije uvek da se napuni jezero.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači li ovo kad ste govorili o leševima, da ste to izjavili u vreme pre zauzimanja hidroelektrane od Murata?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Nije mi jasno sada.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Zači li to da ste te leševe videli pre nego što je Murat zauzeo hidroelektranu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne, kasnije.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Moje pitanje, zašto bi onda nivo vode, iz razloga koje ste naveli, bio manji?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: To je regulisala elektrana na Perućcu, ja ne bih znao zašto je nekad veći nekad manji, to je već nešto što ja ne mogu da znam.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: S obzirom da živite u Višegradu, je li vam poznato je li bilo leševa i u tom drugom jezeru koje ste naveli kao neko gornje jezero ka Goraždu.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jeste, dolazili su ljudi. Jednom smo imali priliku da vidimo da su ljudi bili zakovani na daskama i dolazilo je iz gornjeg jezera, što nije bila teritorija koju su držali Srbi. Dolazilo je od Goražda.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li vi na osnovu toga što ste sada izjavili, možete da tvrdite da su leševi koje ste pominjali svi sa područja Višegrada?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao. Gornje jezero je sa područja Goražda.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Postavljam dalje jedno malo stručnije pitanje. Da li ćete odgovoriti, pokušajte. Postoji li mogućnost da leševi prilikom spuštanja vode na hidroelektrani Višegrad dospeju u to, takozvano "donje jezero", znači jezero Perućac, Bajina Bašta, kako vi zovete?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam kako je, ja znam da kad je puštana voda na Višegrad, da je tada pola grada bilo pod vodom, a ko sad to pušta, ja to ne bih znao i na koji način, regulacija. Nisam od tog posla, možda kad bih video, da objasnim, a ono je moguće da puste višu vodu i sada, kad se prikupi, video sam termoelektrana na gornjem jezeru, ogroman otpad, plastika, konzerve i odjednom ih pusti i one odu dole, prođu ceo grad, Drina nosi otpad kojekakav, konzerve, plastike, kese, drva, sve. I sada se to može vidjeti kad prolazi višak taj, kad dođe iznad elektrane kad ga čiste. Neki prelivni propust ima, valjda.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Taj primer što ste naveli, znači li to da bi tako moglo biti i sa leševima iz gornjeg jezera, od Goražda?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Moglo bi da bude i svakih leševa, jer oni su to puštali svakodnevno.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Vi ste izjavili da ste u Vardištu, kod granice prema Srbiji, zaustavili vozilo, bili ste sa ujakom gospodina Vasiljevića?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jesam, Mitar je insistirao da svrati kod ujaka i ujne i zastali smo tu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Dakle, svratili ste u neku kafanu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ujak njegov drži objekat odavno, od 1977. godine. Objekat se zove "Vesela Bosanka".

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: "Vesela Bosanka"? Taj deo puta od Višegrada do Vardišta, kakav je što se tiče konfiguracije?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pretežno je planinski dio puta koji je krivine i bilo je i odrona, niko to nije čistio, slabo, nisi smeо ni razviti brzinu u krivini i bio je put mokar. A na kraju, nije bio ni bezbjedan. Selo Okrugla, dovoljno je da neko jednom pukne, dva puta, tu su i neki ljudi poginuli baš i sada ima spomenika koje su stavili pored puta, ljudi koji su poginuli na toj deonici. Tenkovske mine su postavljali, poginuli su ljudi koje sam ja baš iz tog sela i uz'o. Četiri čovjeka su poginula na protivtenkovsku minu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: U toku unakrsog ispitivanja, vi ste pominjali nekog hodžu, čini mi se da ste rekli da on gata, врача, tako nešto?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Jeste, čovjek prekoputa mene, tu moj komšija kome su dolazili iz Jugoslavije ljudi i on je im'o neku knjigu o njima i proricao im je sudbinu, tako sam viđ'o tu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kako se zvao taj hodža?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Zvali su ga "Ibrahim-aga".

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Je li to muslimanski verski hodža ili je neki samozvani ili tako da kažem, imam ili hodža?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: On nije hodža bio, on je tako dolazio petkom i sredom u grad i išao u džamiju, ali nije bio onaj pravi hodža koje ja znam, u Višegradu koji su radili. On je samozvani.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li ste poznавали stvarne, prave hodže, u Višegradu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa jesam stare, hodžu Tabakovića, pa sam jednog znao i prije koji je otiš'o u Sarajevo, koji se družio pre 15-20 godina sa popom jednim ljubimcem, bili dobri. E, u zadnje vrijeme ne znam ko je bio.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li da se setite gdje su stanovali do 1992. godine hodže, ali mislim na stvarne, prave hodže?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa ljudi su imali svoje kuće, privatne kuće, stanovali u kućama.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li u gradu ili negde na periferiji ili na selu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: U gradu su živjeli.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ako poznajete te hodže, a rekli ste da poznajete i rekli ste da žive u gradu, da li vam je poznato da je bilo koji od njih dvojice imao konja?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, oni su živjeli u gradu, nije imao potrebe da ima konja.

SUDIJA HANT: Gospodine Tanaskoviću, u kom smislu vi mislite da ovo proizilazi iz unakrsnog ispitivanja? To je potpuno novi materijal. Pominja se hodža za vreme unakrsnog ispitivanja, ali vi prelazite na potpuno novu temu. Ako vi hoćete da sada postavljate pitanja o tome, onda morate da se usaglasite da gospodin Grum unakrsno ispita sa time, a, ako ne, onda morate da pređete na sledeću temu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Časni Sude, gospodin Grum je pominjaо, pitao za hodžu, nekog I brišima, otprilike i upravo sam sad htio postaviti pitanje svedoku da li zna šta je bilo sa onim hodžom I brišimom, ili kako ga vi zovete, je li živ, je li negde otišao ili nešto treće.

SUDIJA HANT: Ako je to ono šta vi hoćete da uradite, onda je to u redu, ali to nije ono šta smo mi čuli u vašim pitanjima. Vi ste prešli na novi sadržaj, novi materijal, to niste baš najpažljivije uradili, moram da kažem, a ako vi želite da razgovarate o tim novim stvarima, to je moguće, ali onda morate da shvatite da se radi o novim materijalima i da gospodin Grum može unakrsno da ispita o tome. Vi možete da nastavite i da vidite šta će onda da se desi, ali u svakom slučaju to nije ono šta proizlazi iz unakrsnog ispitivanja.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ja nemam ništa protiv da gospodin Grum posle postavlja pitanja, ali morao sam da svedoku postavim ovo pitanje šta je sa tim hodžom koji je vraćao, ne znam šta, i tako dalje. Gospodine Saviću, možete li da odgovorite?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Taj hodža, čuo sam da je otišao za Sarajevo i skoro mi je neko rek'o da je umro u Sarajevu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kad ste pričali i odgovarali na pitanja o putovanju u bolnicu u Užicu, da li ste vi ikada mogli, da bude vaš bolesnik primljen u bilo koju bolnicu na strani, bez uputnice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Moglo je da bude, ali s obzirom da donese u toku dana ili sutra, zavisi od njegove bolesti. Ako je teža bolest, njega prime. Moraju da ga prime pa se donese naknadno uputnica i sve.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ta teža bolest, što ste naveli, smatra li se i ovaj prelom što je gospodin Vasiljević imao?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije se smatralo da je ugrožen po život i sada se desi da sačeka čovek ili neko od rodbine da dođe po njega ili da sačeka da kjižicu donesu kad se desi neki, tako ostaneš, čekaš. Nekoga za pare, nekoga za odjeću, da ima za sebe i sačeka se tako. Nije hitnost neka velika, nije otvoreno krvarenje, nije ništa.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li je bila potrebna uputnica i za prelaz preko granice?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Pa nije trebala uputnica, pretežno se u to vreme znalo sanitet kad ide i samo uputnica od ljekara.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Odgovarali ste na pitanja prijema u bolnicu u Užicu. Da li vam je poznato i jeste li to videli da je ta procedura koju ste opisali oko prijemnog, na prijemnom odelenju, završena i urađena?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Tu se uradi u prijavnoj osnovno, snimi se pacijent, ako je lom, da nešto da snime, onda ga vode u garderobu ili tu na licu mesta ima soba jedna, presvuče se u pidžamu i onda ide odatle, pa, ako treba, pri liječenju drugom ponavljaju se i ostala snimanja i vodi se gdje treba, pa čim uđe u odelenje, preuzima doktor svoj tretman, neki sistem za to, razrađen od ranije.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Saviću, može li lekar, da tako kažem, da uzme pacijenta i odvede na odelenje bez te procedure na prijemnom odelenju?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Mora da zavede podatke majke, oca, supruge, gdje živi, sve i istoriju bolesti kako oni zovu, jer koliko sam ja ljudi dovuk'o starijih, oni umru, recimo u bolnici i ako se ne uzmu podaci, bolestan i oni na osnovu tih podataka šalju telegram rodbini i sve na odnovo tih podataka, to se radilo i prije, i tada, i sada.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam. Prilikom vašeg ispitivanja, vi ste rekli da dobro poznajete gospodina Vasiljevića i da ste više puta sa njim sedili pili i tako dalje. Da li mislite da je gospodin Vasiljević sklon nekom nasilju, pljačkama, krađama i nekom drugom kriminalu?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Po meni nije nikad bio. Uvek je voleo više pomoći ljudima. Ja znam da sam štogod zatražio od Mitra rekao bi "Žile, šta ja do mene, može." Čak i moja supruga kaže i ako bi doš'o nikad nije bio ljut. Bilo je puno kuvara, a on je govorio "ja hoću da me služi gospoda Rada", to je moja supruga, "učite se od nje kako se radi", brzu uslugu je vršio, ljudi su ga izuzetno cijenili i čak nagradivali ako je trebalo, dinar, dva. Ali i on njima uzvrati.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Danas ste dosta pričali o paravojnim formacijama ili bar o nekim pripadnicima paravojske. Moje pitanje je da li je gospodin Vasiljević bio i na koji način, u tim paravojnim formacijama?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, ti ljudi nisu vjerovali nikome od nas. Ja sam imao u komšiluku, Dževad se zvao komšija i tu je on mene pit'o "ko je taj, ko je taj", komšija mi, kakav je, dobar čovjek, ne, onda jednog Moljevića, hoće da ga ubije i kaže "ko je ovaj". "Stani, bolan, taj i taj" i onda je donio ličnu kartu, a ovaj što je bio Bećirević Dževad, komšija mi, blizu, "ne diraj ga", jedva kaže, opsovao meni majku i kaže "nemoj ti da ga zameniš, ti stari se pripazi".

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Saviću, čini mi se da niste jasno odgovorili na moje pitanje.

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Što se tiče Mitra, on nikada nije pripadao sa njima, nit sam ga viđao sa njima.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Na pitanje gospodina Roja, je li bio i "jeste li čuli da je Mitar Vasiljević učinio nešto loše Muslimanima", vi ste odgovorili "za Mitra Kneževića jesam, a za Mitra Vasiljevića ne"?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Tačno tako.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li i sada ostajete pri takvoj tvrdnji?

SVEDOK SAVIĆ – ODGOVOR: Ostajem sigurno.

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Hvala, ja više nemam pitanja.

SUDIJA HANT: Želite li postaviti neka pitanja o tom glavnom ispitivanju koje smo upravo imali?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude, ne o hodži već verujem da je na strani 78, red 12 rečeno nešto novo o videu i o istražitelju pa bih želeo da postavim nekoliko pitanja da vidim o čemu je govorio ovaj svedok.

SUDIJA HANT: Pa, ja bih rekao da oko 50% ovih dodatnih pitanja nisu bila dodatna pitanja. Vi ste dozvolili da to traje, ali verujem da to vama ide na ruku. Nastavite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Saviću, ja će da pročitam deo vašeg svedočenja koje smo čuli pre par trenutaka, pa želim da mi bude jasno šta ste hteli da kažete: "on me je samo pitao da li imam video, ja sam rekao da i dao sam mu", vi istražitelju nikada niste dali nijednu traku, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ - ODGOVOR: Nisam dao njemu.

TUŽILAC GRUM: Nemam daljih pitanja, časni Sude.

SUDIJA HANT: Imate li dodatnih pitanja o tome?

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Nemam, časni Sude.

SUDIJA JANU: Gospodine Saviću, gospodin Vasiljević je za vreme svog svedočenja rekao da je Milan Lukić dosta dugo vremena bio u zatvoru u Beogradu, a

kada se vratio da su mu dali namešteni stan i citiram "dali su mu i kafić". Znate li vi nešto o toj situaciji?

SVEDOK SAVIĆ: I ja sam to isto čuo.

SUDIJA JANU: Dali su mu i kafić, kakav kafić, da li vi znate gde se nalazio taj kafić u Višegradu? Ili se još uvek nalazi?

SVEDOK SAVIĆ: U centru grada, sad ga drži drugi čovjek, baš ga je ovih dana kad sam polazio renovir'o. A to je Dževada Bajramovića kafić koji je sad iznajmio ovom drugom čovjeku, vratio ga sebi.

SUDIJA JANU: Dakle, on više ne pripada Milanu Lukiću, zar ne?

SVEDOK SAVIĆ: Ne. Sad ga je čovjek iznajmio. Baš sam bio sa vlasnikom pravim koji ga je držao 1992. godine, prije par dana.

SUDIJA HANT: Imate li unakrsnog ispitivanja koja proizilaze iz ovoga ili nekih dodatnih pitanja? Ne? Hvala vam, gospodine, što ste došli da svedočite ovde i hvala vam na vašem svedočenju. Sada možete da idete. Dok čekamo sledećeg svedoka podsetiću vas da ćemo u petak da zasedamo nakon završetka sastanaka sudija. Žao mi je što ne znam u koliko će to sati da bude, ali predlažem da budete spremni u 11.30. U utorak 4. decembra, na žalost, je došlo do prebukiranja sudnice, pa smo zamoljeni da zasedamo ujutro od 9.00 do 10.30, pa zatim od 11.00 do 12.30, sa pola sata pauze, a zatim od 13.00 do 14.00. To je, u stvari, pola sata manje nego što bismo inače zasedali, ali okolnosti pod kojima je došlo do te zabune su takve da ovo ne možemo da rešimo na neki drugi način. U četvrtak 6. decembra, na žalost, nećemo moći da zasedamo. Gospodine Domazet, vi ste trebali da nam kažete da li su se pojavili neki problemi nakon psihijatrijskog ispitivanja preko vikenda? Da li ste to sve uspeli da sredite?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, to se radi o ovom vikendu, gospođa doktor Zorka Lopičić dolazi u petak i u subotu i nedelju. Kako je rečeno u Sekretarijatu (Registry), omogućeno je da se vidi sa Vasiljevićem, tako da se nadam da ćemo u ponedeljak imati, u vezi sa tim, nešto novo, obzirom da će ona od ovog petka biti, tada dolazi. Mi smo o ovom vikendu govorili, ovom koji dolazi.

SUDIJA HANT: Da, da, shvatam to, ali ja sam želeo da čujem imate li nekih problema u vezi sa tim, jer ste trebali da nam kažete ako imate problema, a očito nemate. Hvala vam. Gospodine, ja vas molim da pročitate svečanu izjavu iz dokumenta koji vam pokazuje poslužitelj.

SVEDOK LONČAREVIĆ: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite, gospodine. Gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Lončareviću, dobar dan.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja ču vam postavljati pitanja, a vas molim da, obzirom da govorimo istim jezikom, da nakon svakog mog pitanja sačekate nekoliko sekundi, odnosno, imate monitor ispred vas, dok se taj prevod ne obavi, odgovorite na pitanje da bi olakšali i prevodiocima i Sudu da razume vaše odgovore. Ja bih vas molio da se predstavite, kako se zovete i gde ste i kada rođeni.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Zovem se Goran Lončarević, rođen sam 29. aprila 1962. godine u Sarajevu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste po profesiji?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Po profesiji sam doktor medicine, specijalista za plućne bolesti i tuberkulozu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li da nam kažete gde ste završili školu i fakultet i kada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Osnovnu školu završio sam u Dobrunskoj Rijeci u Dobrunu, gimnaziju sam završio u Višegradu, a Medicinski fakultet završio sam u Sarajevu, specijalizaciju sam završio u Beogradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde sada živite i radite, gospodine Lončareviću?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Sada živim u Višegradu i, takođe i radim u Višegradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od kada radite u Višegradu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: U Višegradu radim od 1989. godine, tačnije od kraja 1989. godine sa jednim kraćim prekidom koji je trajao mjesec i po dana, a odnosi se na 1992. godinu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako vas dobro razumem, vi u Višegradu radite neprekidno od 1992. godine do danas, sa jednim kraćim prekidom u 1992. godini. Je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je, taj prekid se odnosi na period od početka aprila pa negdje do polovine maja, ne znam tačno datume, ali orientaciono mogu tako da kažem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, u celom ovom periodu od negde, kako cenite, od početka aprila pa do polovine maja 1992. godine, je li tako, niste radili u Višegradu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Tačno tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li da nam kažete gde ste taj period proveli? Jeste li negde radili i, ako da, gde, gospodine Lončarevću?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Taj period proveo sam dijelom u Titovom Užicu, u to doba se tako zvalo to mjesto, a dijelom u Bajinoj Bašti. U Bajinoj Bašti sam radio jedan kratak period u stanici Hitne pomoći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada, gospodine Lončareviću, govorite o svom radu u Višegradu, u celom ovom periodu, hoćete li reći gde ste tačno radili, kako se tačno zove ustanova u kojoj ste radili i na kojim ste radnim mestima radili do sada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Od samog početka kao pripravnik radio sam u raznim službama: služba medicine rada, služba pedijatrije, služba opšte medicine i ponajviše služba Hitne pomoći. Ustanova u kojoj radim je Dom zdravlja Višegrad. To je ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite koja se bavi uglavnom ambulantnim uslugama u okviru svojih mogućnosti, a to je nekoliko službi dispanzerskog tipa, uključujući one najosnovnije, dakle, ležećih kapaciteta nema, ima nešto dijagnostike, uključujući malu laboratoriju i rendgen i, naravno, stanicu Hitne pomoći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jesu li sve ove službe u okviru te jedinstvene organizacije koja se zove "Dom zdravlja", dakle i Hitna pomoć i laboratorijski i ove ambulantne službe?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Sve ovo što sam nabrojao, možda sam nešto sitno zaboravio, ono bitnije je tu, spada pod okvir Doma zdravlja u Višegradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "nema ležećih bolesnika", da li to znači da Dom zdravlja uopšte nema sobe sa krevetima za bolesnike, dakle, da se bolesnici ne zadržavaju u okviru Doma zdravlja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Dom zdravlja je u periodu prije nego što sam ja počeo raditi, imao neku vrstu stacionara sa oko tridesetak ležajeva, koliko sam

čuo. Ali otkako sam ja u Domu zdravlja, nije bilo bolesnika na ležećem tretmanu, dakle, nismo imali smještajne kapacitete za oboljele u samom Domu zdravlja. Kasnije, ne mogu reći tačno kada, možda u toku 1993. godine, formirali smo neku vrstu manjeg stacionara sa sedam, osam kreveta za lakše bolesnike koji su mogli biti praćeni tu, jer nisu zahtevali sekundarnu zdravstvenu zaštitu, ali sav taj posao trajao je kratko.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li su nama sve ove pojedinosti potrebne? Vi ste rekli da je pacijent prebačen u Užice, tako da, molim vas, nastavimo sa onim šta je relevantno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Lončareviću, obzirom na ovo šta ste rekli, šta ste radili sa bolesnicima kojima je bila potrebna operacija ili bolničko lečenje? Gde su ono upućivani?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Bolesnici kojima je trebala operacija ili bolničko lečenje, dakle koji su zahtjevali tretman u okviru sekundarne zdravstvene zaštite, uglavnom su upućivani u bolnicu u Titovom Užicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mene posebno interesuje period 1992. godine. Da li se to odnosi i na tu godinu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da. To se odnosi i na tu godinu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da ste malopre, govoreći o tome gde ste i kada radili, naveli da ste se negde u maju 1992. godine vratili u Dom zdravlja, ja vas molim da najpre opišete kakva je tada organizacija rada bila? Da li je po nečemu bila drugačija nego ranije, dok ste radili u ustanovi?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, organizacija rada bila je drugačija. Ja sam otisao za vreme mira, a vratio se kad je rat već trajao. U vreme mira znalo se tačno ko šta radi, ko kome naređuje i kako se popunjavaju određeni formulari i kako se nabavljuju ljekovi i sve ostalo. Vreme rata, po meni, donjelo je određeni haos gdje su službe funkcionisale uglavnom zahvaljujući entuzijazmu i samoinicijativi pojedinih ljudi koji su radili u toj službi. Dakle, uslovi su bili teški, većina poslova obavljala se u stanici Hitne pomoći. Služba medicine rada, mislim da je jedina funkcionisala još neko vrijeme nakon što je rat započeo, a da su ostale službe, praktično, ugašene i da je posao uglavnom bio podređen zbrinjavanju težih i hitnih stanja po posebnom rasporedu rada koji mogu opisati, ako je porebno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo ovo, gospodine Lončareviću, da li je to značilo da ste vi i ostali lekari i medicinsko osoblje morali duže da ostajete na poslu i da dežurate?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo je različito za različit personal. Muškarci koji su bili u evidenciji Ministarstva odbrane kao vojno sposobni, a tu je

bilo nas troje kolega, bili smo obavezni boraviti skoro neprekidno u Domu zdravlja. Imali smo dopuštenje da samo povremeno odemo do kuće, kako bi se, eventualno, presvukli, okupali i ponekada prespavali. Ostali, ovdje prije svega mislim na ljekare koji nisu bili vojni obaveznici, odnosno koji nisu bili vojno sposobni, imali su raspored i dežurali su u stanici Hitne pomoći i gdje je trebalo, zajedno sa nama koji smo tu bili, uglavnom smo imali situaciju da su najčešće, istovremeno, bila prisutna dva, tri, nekad i više ljekara, zavisi od potreba. Medicinske sestre imale su, takođe, raspored koji je u to vrijeme pravio, najvjerovalnije, direktor. Ja ne znam tačno ko je bio zadužen za organizaciju rada, ali mislim da je direktor pravio neki raspored po kome su one radile. Ostalo osoblje isto tako.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li su nam ove pojedinosti stvarno potrebne? Ovaj doktor je pozvan da dokaže jednu stvar, a to je da je optuženi, određenog dana, u određeno vreme došao kod njega u bolnicu i da ga je poslao u Užice. Nama nije potrebno da znamo kako funkcioniše bolnica kako bismo mogli da utvrđimo ono šta je nama potrebno. Dakle, molim vas da pređete na ono šta je relevantno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Možda je ovo bilo opširnije nego što sam očekivao, ali sam smatrao za potrebnim da objasni situaciju u kojoj je radio taj centar, jer jedino još moje pitanje u vezi sa tim je da li je postojala na toj teritoriji neka vojna bolница, dakle, nezavisno od ovog?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam nikakva vojna bolnica na toj teritoriji nije postojala.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Sledeće pitanje: poznajete li vi Mitra Vasiljevića, dakle, da li ste ga u to vreme poznavali, govorimo o 1992. godini?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam poznavao Mitra Vasiljevića i ranije i u to vrijeme.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od kada ga poznajete i kako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Poznajem ga nekoliko godina prije rata. Sjećam se da je radio kao konobar u jednoj maloj kafani zvanoj "Mezalin", a viđao sam ga povremeno i u drugim objektima, "Panosovim" objektima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malopre ste rekli, gospodine Lončareviću, da ste 1992. godine otišli iz Višegrada dok je bio mir, a vratili se kad je počeo rat. Taj period kada ste se vi vratili i radili u Domu zdravlja, da li ste imali prilike da vidite Mitra Vasiljevića, pre svega, u gradu ili na drugim mestima, u gradu ili okolini?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam u to vrijeme viđao Mitra Vasiljevića.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste, obzirom na ono šta ste malopre govorili o obavezama po osnovu vojne obaveze, da li ste išli često u sam centar grada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja sam već rekao da sam rijetko išao kući, ali ja stanujem u naselju koje je niže od grada, dakle, blizu drugog mosta gdje ne morate proći u grad, ako idete preko tog mosta. Vrlo rijetko, gotovo nikad nisam išao pješice, išao sam automobilom, dakle, preko tog novog mosta i nisam ni prolazio kroz grad. Moguće je da je to razlog. Ako sam nekad i nailazio, mada o tome ne mogu govoriti, jer se ne sjećam, dakle, nisam sretao Mitra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste ga u tom periodu videli u Domu zdravlja u kome sta radili?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, možete li pojasniti na koji period mislite?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Mislim na taj period od kad ste došli maja 1992. godine, pa nadalje? Obzirom da kažete da ga niste u gradu videli, da li ste ga uopšte u nekoj situaciji videli?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, bio sam prisutan u Domu zdravlja kada su doveli povređenog Vasiljevića. Ne sjećam se da smo imali neku komunikaciju. Vasiljević je, koliko ja mogu da prizovem u sećanju situaciju, bio na nosilima. Gdje smo imali prvi kontakt, da li u krugu bolnice, da li u ambulantni, to ne znam, ne mogu da tvrdim, dugo vremena je prošlo, ali mi je slika povređenog ostala u sjećanju i nekoliko ljudi koji su nosili Mitra Vasiljevića prema rendgenu, jer sam na osnovu spoljnog površnog pregleda mogao zaključiti da se radi o povredi, odnosno o prelomu potkoljenice i zbog toga sam naložio da se uradi rendgensko snimanje. Od svih slika koje sam verovatno izbrisao iz sjećanja, jedna mi je jasna ostala, a to je taj put prema rendgenu, znači od stepenica ispred gornje zgrade, pa do vrata rendgena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospodine Lončareviću, ako sam vas dobro razumeo, vi ste najpre pregledali gospodina Vasiljevića i po tom spoljašnjem pregledu ste ustanovili da se radi o povredi, odnosno prelomu i uputili ga na rendgen snimanje, je li tako bilo?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li izvršeno snimanje noge, prepostavljam? Ja ne znam kada ste o tome govorili, ne znam o kom se prelomu radilo?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Izvršeno je snimanje noge i to je urađen snimak u dve eksponicije, da li je na jednom ili dva filma, ne sjećam se. Takođe ne mogu sa sigurnošću da tvrdim da li su jedna ili dve kosti, potkoljenice levo, bile

polomljene po spoljašnjim znacima, o čemu sam ja kasnije razmišljaо dugo. Vjerovatno je da su bile obe, ali ne mogu tvrditi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi samo razjasniti šta to znači "dve ekspozicije"? Jesu li to dva snimka uzastopna ili dva snimka iz različitih pozicija?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Pravilo je i od tog pravila se nikad ne odstupa, da se svaka povreda, pogotovo kad se sumnja na prelom, uradi iz dva pravca, kako bi se stekle bolje informacije i više podataka o vrsti i težini povrede. Dakle, može da se uradi na jednom ili dva filma, ali je obaveza da se to učini jedanputa iz jednog pravca, najčešće spreda, a drugi put iz drugog pravca, sa strane.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi reći, gospodine Lončareviću, u to vreme kad su se pravili ti snimci, kakav ste rendgen imali u vašem Domu zdravlja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: U Domu zdravlja imali smo stari rendgen aparat, ne bih mogao reći kad je proizведен takav aparat, koji je bio u funkciji, ali procedura snimanja bila je specifična, odnosno, ne toliko snimanja koliko razvijanja samog snimka. Imali smo, za razvijanje snimka jednu kadicu, odnosno jednu posudu od bakra u koju su potopljeni grejači koji moraju zagrejati hemikalije, da bi se mogao razviti film.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ja vas ponovo pitam da li su nam sve te pojedinosti potrebne. Da li želite da objasnite nešto u vezi sa kvalitetom tih snimaka, jer činjenica je da su ti snimci napravljeni i da je bolesnik poslat u Užice? Da li nam je sve ovo potrebno?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo je zbog ovoga i razumem iz odgovora da je ručno razvijanje filma, u nalazima veštaka se spominje da su ti snimci iz 1992. godine ručno razvijani i upravo je zbog toga, vaša Visosti, moje pitanje bilo upućeno na način na koji su razvijani. Možda je svedok ovo malo opširnije objašnjavao i ja bih to skratio sa ovim pitanjem: da li se, dakle, radi o ručnom razvijanju i koliko je vremena trebalo da se jedan takav snimak razvije? Koliko se čekalo od momenta snimanja do trenutka kada bi dobili snimak? Eto, to su moja pitanja, a mislim da su relevantna za ovaj slučaj.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, radilo se o ručnom razvijanju i za takav posao potrebno je oko 20 minuta, nekada više, nekad manje, ali oko 20 minuta da se to odradi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Posle razvijanja tih snimaka, da li vam je poznato šta je dalje sa gospodinom Vasiljevićem urađeno?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Vasiljević prenesen je nazad do prostorije za intervencije, gdje mu je ukazana hitna medicinska pomoć i gdje je

pripremljen za transport, što znači gdje mu je urađena imobilizacija povređenog ekstremiteta i ostalo što je trebalo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažete "imobilizacija i spremišten tretman za transport". Transport, gde?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Transport u bolnicu u Titovo Užice, na odjelenje ortopedije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je za takav transport bilo potrebno da neko od vas u Domu zdravlja u Višegradu sačini uput?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo je potrebno. Upit je morao biti sačinjen, jer bolesnik ne bi mogao biti ni primljen u bolnicu bez uputa. Ja se ne mogu sjetiti ko je sačinio uput, ja sam izdao nalog da se to uradi i znao sam da to moramo uraditi. Da li sam ja sačinio uput ili neko od mojih kolega, a ja se sada ne sjećam ni ko je od mojih kolega bio tu, ja to sada ne mogu tvrditi, u svakom slučaju, uput je morao biti napisan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U takvima situacijama, gospodina Lončareviću, dakle, kad šaljete sa uputom pacijenta u drugu bolnicu, konkretno ovde u Užicu, sem uputa da li pacijent još nešto nosi od dokumentacije?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Pravilo je da pacijent sem uputa ponese i drugu dokumentaciju. Sem uputa ponese i drugu dokumentaciju koju ima, u ovom slučaju to je morao biti rendgenski snimak koji je izrađen. Ja nisam vidoval, istina i ne mogu tvrditi da ga je poneo, ali moram kazati da je takvo pravilo i da se nikada nije odstupalo. Da li je ovde učinjeno tako, ne mogu tvrditi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, gospodine Lončareviću, kada je reč o rendgenskom snimku, da li se i na koji način obeležava rendgenski snimak, pre nego što ga date pacijentu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, rendgenski snimak se svakako obelježava. Na snimku mora da postoji ime i prezime pacijenta, datum kada je snimak urađen i strana koja je snimana, lijeva ili desna, što se označava velikim slovima latinice "L" ili "D".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na koji način su se u to vreme unosili podaci? Da li je mašinski ili rukom pisano?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Koliko se ja sjećam, mi nismo imali uslove za mašinsko upisivanje podataka i mislim da se pisalo vodootpornim, najobičnijim flomasterom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je to upisivao? Mislim, da li lekar ili laborant, odnosno tehničar koji radi na rendgenu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ove podatke upisuje rendgen tehničar i tehniku snimanja i sve ostalo radi rendgen tehničar, dakle, upisuje i podatke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vi, gospodine Lončareviću, po sećanju, možete reći u koje doba dana je gospodin Vasiljević na nosilima donešen u Dom zdravlja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu precizno tvrditi, vremenska distanca je zaista velika i ne mogu se sjetiti. Ono što mogu da kažem to je da je sa sigurnošću bio dan, to mogu da tvrdim, koliko mogu da prizovem u sjećanje tu situaciju. Mislim da sam bio završio sa ručkom, a da vrijeme nije bilo baš sasvim blizu sumraka, dakle, bio je neki oblačan dan, čini mi se da je i padala sitna kiša. Ako bih morao okvirno, ja bih se najradije izjasnio za vreme oko 16.00 do 18.00.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste pomenuli kao jednu vrstu orijentacije ručak, kada, u koje doba ste obično ručali u to vreme? Dakle, u koliko je obično sati taj ručak bio?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: I tada i sada imao sam običaj da ručam oko 15.00, nekad ranije, nekad kasnije popodne, naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je tada trebalo da vaša kola, mislim na kola Doma zdravlja, trebalo da prevezu pacijenta, u ovom slučaju Mitra Vasiljevića, u bolnicu u Užice?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Obzirom da su se trebala kola koja imaju mogućnost da pacijent može da legne u njima, onda je moralo da to budu naša kola i nije bilo razloga da bude drugačije.

ADVOKAT DOMAZET: Da li ...

SUDIJA HANT: Ja mislim da je ovo sada pravo vreme, gospodine Domazet ...

TUŽILAC GRUM: Imam samo jedan kratak zahtev pre nego što završimo za danas. Ovaj zahtev je, naravno, iz predostrožnosti. Zamolio bih časnog Sudu da uputi službu za žrtve i svedoke (Victims and Witness Service) da gospodina Savića vidi i da, ako on ima bilo kakvih razloga da bude zabrinut za svoju bezbednost, da to razmotri sa njima.

SUDIJA HANT: Ja će to da kažem sudskom službeniku da se to uradi, ali bi možda bilo bolje da je njima to već neko iz Tužilaštva objasnio. Ja ne bih da sada izvodim prebrze zaključke, ali postoje, naravno, mogućnosti pa bi ih bilo dobro upozoriti. Možda bi trebalo napisati im detalje kako bi znali o čemu se tu radi. U redu, povlačimo se. Nastavićemo sutra ujutru.

